

האזנה השבועי

שיעורו השבועי
של מרן ראש הישיבה המקובל הצדיק
רבנו בניהו ישישכר שמואלי שליט"א

גליון מס' 144
סוכות-שמחת תורה התשפ"ז

שמירת הסוכה וארבעת המינים

חמישה ימים בשנה שאין לו כח • מדוע חג הסוכות לא חל בפסח • חזרת הענני כבוד • שינוי מקום כדי להינצל • מרחב מוגן מהטילים • תפילה בסוכה • הסוכה - תיבת נח • האושפיזין והספירות • האוכל של האושפיזין • העולם הזה עראי • המחסן של יעקב • סוכת החפץ חיים שפורקה פעם שניה • למי מגיע תעודת "אזרחות" • משלם על גלידה בצ'ק בנקאי • אוספים את העוונות!

עוד חצי שנה אי אפשר להיכנס לסוכה

ועכשיו אנחנו זוכים להיכנס לחג הסוכות. חג הסוכות נקרא "זמן שמחתנו", כי זה חג השמחה, זה הזמן של השמחה. ולכן במשך כל ימי הסוכות צריכים להיות שרויים בשמחה עצומה, וכך שואבים אוצרות של שמחה. ויש לחפש דרכים ועצות איך להשיג את השמחה.

ומדוע עכשיו זה זמן השמחה? התשובה היא, כמו שדיברנו, שאמר המגיד למרן הבית יוסף, שהקדושה הגדולה של יום הכיפורים מגינה עלינו גם ארבעה ימים אחרי יום כיפור, שגם בימים האלו יש קדושה גדולה עד חג הסוכות.

ולכן יש שמחה עצומה בחג הזה! כי מתי אדם נמצא בשמחה? כשהוא נקי מעוונות, כי העוונות גורמים לאדם לעצב. וממילא כשאין עוונות - אין עצבות, ויש חשק ללכת לעסוק בתורה הקדושה!

חג הסוכות הוא זכר ליציאת מצרים. כאשר יצאנו ממצרים, הקב"ה הוליד אותנו במדבר, ויש מחלוקת בין רבי אליעזר לרבי עקיבא, חג הסוכות לזכר מה הוא? רבי אליעזר אומר, שסוכות הוא זכר לענני כבוד שהקב"ה סיך אותם על עם ישראל, ורבי עקיבא אומר, שהקב"ה עשה לנו במדבר סוכות ממש, ולזכר זה אנחנו עושים את חג הסוכות.

והנה צריך להבין, הרי למעשה היה צריך לעשות את חג הסוכות בפסח, כי אז יצאנו ממצרים, ואז הקב"ה עשה לנו סוכות, ואם כן מדוע עושים אותו עכשיו?

יש על זה כמה תירוצים: יש תירוץ של רשב"י בוזהר הקדוש, שבעיקרון, מגודל חשיבות הסוכה והשראת השכינה, אין לנו אפשרות לשבת בצילא דמהימנותא - בצל השכינה. אמנם עכשיו, אחרי שלושים יום של אלול וראש השנה ועשרת ימי תשובה ויום אדיר בימי שנה - יום הכיפורים, אחרי

שישלוט בכולם חוץ מחמשה

זכות גדולה היא לנו, שזכינו לאור הגדול - קדושת יום הכיפורים. איזה זכות זיכה אותנו הקב"ה, אהב אותנו ורצה בנו, ורוממנו מכל הלשונות וקידשנו במצוותיו, ונתן לנו את יום הכיפורים הזה היום האדיר בימי השנה, שהקב"ה מוחל וסולח לכל עוונותינו.

וכבר הזכרנו שגם אם היום הזה היה ניתן לנו רק פעם ב-70 שנה היינו שמחים בו מאוד! כי יורד בו אור גדול מן השמים, מעולם הבינה - מהאמא העליונה, ונכנס בתוכנו, ומזכך ומטהר אותנו.

כבר אמרנו שביום כיפור - השטן לא שולט. וזה רמוז במילה "השט"ן" - שעולה בגימטריא 364, ויש בשנה 365 יום, כי יום אחד בשנה אין לו שליטה, ביום כיפור. רבי יונתן אייבשיץ בעל יערות דבש מוסיף על זה, שהרי באמת שמו הוא "שטן" ולא "השטן", ואם כן, הרי "שט"ן" עולה 360 [עם הכולל] - ויש בשנה 365 יום, ויוצא שהוא לא שולט בעוד 4 ימים חוץ מי"ז, ומתי הימים האלה?

אומר רבי יונתן אייבשיץ, שהימים האלו הם ארבעת הימים שבין יום כיפור לסוכות! ולכן חז"ל אומרים: "ולקחתם לכם ביום הראשון" - "ראשון לחשבון עוונות". מדוע זה "ראשון לחשבון עוונות"? כי עד היום הזה, המקטרג לא יכול לקטרג, אין לו רשות לדבר, שמו לו פלסטר בפה!

ועל זה היה אומר רבי יששכר דוב מבעלזא: כתוב בתהילים: "אלקים דיבר בקדשו, אעלזה אחלקה שכם, ועמק סוכות אמוד" ויש לפרשו כך: אלקים דיבר בקדשו: אעלזו-ה' - הקב"ה אומר, אני שמח ב-ה' ימים, יום כיפור וארבעת הימים שלאחריו, שאני משתעשע בימים הללו עם ישראל, ואחלקה שכם - אני אחלק לשטן את שאר הימים בשנה [חוץ מחמישה ימים הללו] שהם כמנין שכם ימים - 360 ימים, שרק בהם הוא יוכל לעבוד, הימים שמתחילים מחג הסוכות.

לחסויות ולהנצחות ניתן להתקשר: 02-6249000 | לקבלת העלון דרך המייל שלח בקשה < m6222560@gmail.com

השיעור נמסר בכל יום ראשון בישיבת המקובלים "נהר שלום" בשעה 7:15 בערב ומועבר דרך הלויין, הרדיו ועוד ניתן לשמוע את השיעור בקול התורה שע"י ישיבתינו הקדושה 0799-111-925 שלוחה 3

י-ם ת"א חיפה ב"ש

כניסה: 5:56 6:14 6:16 6:16

יציאה: 7:07 7:09 7:09 7:09

ר"ת 7:43 7:47 7:46 7:46

זמני שבת-שמחת תורה בעמ' ח'

והנה, עד חטא העגל, היו ענני כבוד על עם ישראל והשכינה שרתם עליהם, אבל בחטא העגל, השכינה ברחה, מאד כאב לה והיא ברחה מעם ישראל. אבל כאשר הקב"ה אמר "סלחתי כדברך" ועם ישראל התחילו לבנות את המשכן, אז חזרו ענני כבוד, חזרה השכינה, ואיזה שמחה היתה בעם ישראל, ומאז שרתה השכינה על עם ישראל תמיד.

ולכן, אומר הגאון מוילנא, חג הסוכות שהוא זכר לענני כבוד, עושים אותו עכשיו ולא בפסח, כי הענני כבוד שבאו בפסח, הסתלקו בחטא העגל, אבל עכשיו אחרי יום כיפור, הם חזרו אלינו בקביעות! ונמצא שעכשיו זה עיקר השמחה על ענני הכבוד והשראת השכינה, וזה דבר חזק מאד.

כמה דפנות צריך בסוכה

רבינו האר"י כותב, שבסוכה יש אור גדול שסוכך ומקיף על עם ישראל. בכל הימים הללו מערב כיפור, מתחילים להיכנס אורות פנימיים מהאמא העליונה, וביום הראשון של חג הסוכות, בא אור המקיף הגדול ביותר. גם על ידי שאנחנו מונענים בלולב ומיניו, מביאים את החסד העליון את האור המקיף הגדול, ולכן האמא העליונה סוככת עלינו.

ואומר רבינו האר"י, שהאות ה' רמז לסוכה, כי כידוע במילה "סכה" רמז כמה דפנות צריך לסוכה, ס' - זה ארבע דפנות, כמו ס' שסגורה מכל הצדדים, כ' - שלוש דפנות, כמו האות כ', וזה כשר, ה' - לפי ההלכה, אם עשית שתי דפנות והשלישית אפילו טפח, וזה נראה כמו האות ה', והסוכה כשרה.

עכשיו האמא העליונה, שהיא האות ה' ראשונה של שם הוי"ה, ובאות ה' רמז ענני הסוכה, שזה אפילו שני דפנות והשלישית אפילו טפח, כי האמא העליונה סוככת בסוכה. ולכן כתוב "ויעקב נסע סוכתה" סוכת-ה' תהא לוקח שפע מהאמא העליונה, ועכשיו כלנו שמה נהנים בצל השכינה, בצל האמא העליונה, שרמוזה באות ה'.

המלך זעם: מדוע לא חתכת לו את הלשון

ומדוע עכשיו אנחנו צריכים את ההגנה של הסוכה? התשובה היא, כי עכשיו קיבלנו כאלו אורות גדולים, בימים הנוראים וביום כיפור, והשטן, מאד מקנא בנו, ומנסה לקחת לנו מהשפע הזה, ולכן אומר לנו הקב"ה "בואו תחת כנפי!" ואנו הולכים להסתתר - בצל הסוכה - הסוככת ומגינה עלינו, כדי לסתום את הפיות של המקטרגים, שלא יוכלו לקחת מהשפע של הימים הנוראים.

הבן איש חי כותב, שאחרי חטא אדם הראשון, עיקר העבודה שלנו זה לזכך את החומר, ובמעמד הר סיני נתעלנו והחומר הודרך, אבל בחטא העגל, עוד הפעם ירד הזיכוך, ועכשיו בכל הארבעים יום האלה אנחנו מזדככים, ואז אפשר ליכות לדבר הגדול הזה - לצל הסוכה.

אבל בעיקר צריך לדעת, שהמקטרגים האלה לא יכולים לסבול, הם רודפים אחרי עם ישראל, הם תמהים איך הצלחתם ככה לעשות דבר כזה. וכתוב בזוהר, שאחרי שהמקטרג מקטרג, מה עושה הקב"ה? חותך לו את הלשון, ותופר לו לשון חדשה. מה הכוונה?

נסביר את זה על פי מעשה שהיה בבגדאד, היה יהודי אחד שהיה שר האוצר, שהיה לו ראש מיוחד, והמלך אהב אותו מאוד, והגויים היו שונאים אותו, והם לא יכלו לסבול את זה. ובפרט היה בבגדאד איזה אחד שהיה לו חנות של נפחות, וכל היום היה צועק עם רמקול ומקלל את שר האוצר הזה.

יום אחד, המלך נסע איתו ושמע את הקללות, אומר המלך לשר האוצר: "אני מצווה עליך שתחתוך את הלשון לנפח הזה! כל היום אני שומע אותו מקלל אותך, אין לו בושת פנים, הרי כל מה שאנחנו מצליחים זה בזכותך, איך הוא לא מתבייש?!"

מה עשה שר האוצר? הוא היה פיקח, ומאותו יום היה שולח לנפח הזה

שכל הזכויות של הימים האלה עולות בזמן תפילת הנעילה, ובאות לפני הקב"ה ואומרים לו: "תראה את הבן אדם הזה איך הוא מתנהג, הוא נהיה אדם אחר".

רק עכשיו, אומר רבי שמעון בר יוחאי, אחרי שאדם נתקדש ונטהר בימים הקדושים האלה, רק עכשיו הוא יכול להיכנס לסוכה, ולכן אי אפשר לעשות את זה בפסח, כי בפסח כבר עבר הרבה זמן מהימים הנוראים, לכן חייבים לעשות את חג הסוכות מייד עכשיו אחרי יום כיפור!

סוכה או בוסתן

ויש תירוץ לפי הפשט, הסיבה שחג הסוכות הוא עכשיו, כתוב בטור שזה כדי להראות שעושים את המצוה לשם שמיים, כי אם תעשה את זה בפסח, זה לא נראה שאתה עושה את המצוה לשם שמיים, למה? כי פעם הרי לא היה להם מזגנים, וכאשר היה מתחיל הקיץ, אדם היה יוצא מהבית, והיה הולך ויושב לו בשדה, מסדר פרחים טובים ואילנות שמפיצים ריח, ועושה לו איזה בוסתן, עם חלונות גדולים, הכל פתוח, ובא לו אויר, מזגן טבעי... ככה היו עושים כולם בתחילת הקיץ, יוצאים מדירת קבע הולכים לדירת עראי שיש בה אויר, שאדם יכול לנשום אויר.

אבל עכשיו בסוכות, שמתחילה עונת הגשמים, מתחיל להיות קריר, כולם חוזרים מהדירת עראי, ונכנסים לבית, אז הולכים למקום שיותר חם. ולכן אם היינו עושים סוכות בפסח שזה האביב, זה לא היה נראה שיוצאים לסוכה בשביל המצוה אלא בשביל האויר, אבל כאשר עושים עכשיו סוכה, כאשר כולם נכנסים - אנחנו יוצאים, זה מראה שאנחנו עושים לשם שמים!

גם הילקוט שמעוני משיב על השאלה הזו, מדוע עכשיו הולכים לסוכה ולא בזמן שיצאנו ממצרים, ומסביר, שעכשיו היה יום הדין הגדול והנורא, ויכול להיות שנגזור על האדם איזה גלות ללכת מהבית, אומר הקב"ה: "אל תדאגו, אם נתחייבתם איזה גלות, אני מוציא אותכם לדירת עראי ואתם יוצאים מן הבית ויושבים בסוכה, וזה יחשב לכם כאילו גליתם".

מה שבא בפסח, לא החזיק הרבה זמן

הגאון מוילנא כותב על זה תירוץ חזק מאוד: ביום הכיפורים נשלמו ארבעים יום שעלה משה למרום בפעם השלישית להביא את הלוחות השניות, והתחנן לפני הקב"ה שימחל לעם ישראל על חטא העגל, והארבעים ימים האלו מא' אלול עד י' בתשרי, עם ישראל סיכבו את ההר והיו בוכים ומתענים, ורק בלילות היו אוכלים, וביום האחרון של הארבעים - י' בתשרי - שידעו שזה היום שמשה צריך לרדת, באותו לילה צמו גם בלילה, והיו בוכים וזועקים לקב"ה, ולמחרת ירד משה מן ההר ואמר להם "ויאמר ה' סלחתי כדברך", הקב"ה סלח.

יום אחד המלך שוב עבר עם שר האוצר, ליד החנות של הנפח, והוא שוב רואה את הנבל הזה, שהפה שלו פתוח והוא צועק, והמלך אומר לשר האוצר "הלא אמרתי לך לחתוך לו את הלשון?"

ואמר להם משה "ציוני הקב"ה ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" - עכשיו צויה אותי הקב"ה לעשות משכן וכליו. ומיד למחרת - כ"א בתשרי, הכריזו במחנה, שכל מי שרוצה להביא כסף, זהב, כל מה שיש להתנדב למשכן, תבוא עליו ברכה. ומייד כולם פתחו את הכיס! וביום ט"ו בתשרי, אמר להם משה "חלאם..." לא צריך יותר, יש מספיק ודי, עם ישראל קדושים ואז איזה שמחה היתה בעולם, יש להם כבר מספיק, וביום ט"ו בתשרי התחילו כבר בבנין המשכן.

והנה רבא קם בבוקר, והולך למיטה שלו שהיתה ריקה בלילה, והוא רואה אוי ואבוי, כל המזון התוך לחתיכות בסכינים! המזיקים באו ממש לנקום בו נקמה, והם באו לשם והרכיבו אבל על מזון ריק, וככה הוא ניצל.

סוכה פטורה ממוזון

אומר רבי שלמה קלוגר, אותו דבר אנחנו, התחלנו את השנה בימים נוראים ראש השנה יום כיפור, מי יודע איזה גזירות היו צריכות לבוא, ואנחנו בימי

הביטחון הכי גדול של האדם צריך להיות בסוכה, למשל, אם האויבים שולחים ח"ו טילים, ויש אזעקה, מה כולם עושים? בורחים, הולכים להסתתר במקום שלא יפגע בהם

תשובה בכינו, והקב"ה ביטל את כל התוכניות, ריחם עלינו, אבל עכשיו יש סכנה גדולה שהמזיקים רודפים אחרינו. לכן מה עושה הקב"ה? יש מצות סוכה, "תצאו מן הבית, תלכו תחשו בצל האמא העליונה, תשנו את המקום, כי יצפני בסוכו ביום רעה יסתייגו בסתר אהלו, וככה תהיו מוגנים, תברחו".

הסוכה מקיפה את האדם ומסובבת אותו מראשו ועד רגליו, שלא יהיה שום שליטה לחיצונים, ולכן הסוכה פטורה מן המזון, כי המזון נעשית לשמירה, אבל סוכה זה השמירה הכי גדולה!

תפתח את המנעולים ותצא מייד!

הזוהר הקדוש אומר שאדם שיושב בסוכה - חוסה בצילא דמהימנותא - בצל האמונה. והנה האדם כשהוא נמצא בתוך הבית שלו, הוא בטוח, הוא מבסוט, למה? יש לו פלדלת יש לו קירות טובים הוא לא מפחד, אז כל השנה אדם יושב בבית שלו, ועכשיו יש לך את הסוכה, למעשה היו צריכים לפחד. אבל זה העניין בסוכה שלא צריך לפחד אלא להאמין בהקב"ה!

משל למה הדבר דומה: אדם שפחד מפני הליסטים, ונעל את הבית במנעולים. והיו אומרים לו: מה אתה עושה? צא בחוץ! הלא המלך וכל פמלייתו עכשיו הם פה בחוץ, אל תפחד מאף אחד! כי כאשר הם אצלך כאן, אף אחד לא יכול לפגוע.

אותו דבר אנחנו, שאנחנו מפחדים מהליסטים שזה היצר הרע והמלאכי חבלה. אבל מלך מלכי המלכים וכל פמלייתו נמצאים עכשיו בחוץ! בסוכה! ומי הם פמלייתו של הקב"ה? כל השבעה רועים - האושפיזין: אברהם, יצחק, יעקב, משה, אהרן, יוסף, דוד.

ואם המלך ופמלייתו בחוץ, מה אתה דואג? אמנם "אשרי אדם מפחד תמיד", אבל בשבעת הימים האלה אין מה לפחד! "והיית אך שמח". בימי הסוכות אדם יוצא מהבית, ויושב בצל סוכה, בצל דמהימנותא, תחת האמונה, כל האזרח בישראל ישבו בסוכות, הסוכה זה המקום הכי בטוח, איך אמר דוד? "כי יצפני בסוכו ביום רעה יסתייגו בסתר אהלו, בצור ירוממו".

איפה עדיף להתפלל - בסוכה או בבית הכנסת?

הזוהר הקדוש אומר: בסוכות תשבו שבעת ימים - "כל מאן דאיהו ברזא דמהימנותא, יתיב בצילא דמהימנותא", ומיה עיקר קיום מצות סוכה? מי שיש לו ביטחון בהקב"ה, מי שיודע שה' צילך ומגינך, על יד מינך, אין ממה לפחד.

ולכן, מצוה על האדם להיות כמה שיותר בסוכה, אוכל, ישן, מטייל, הכל יעשה בסוכה. וככה זה אצל המקובלים, שהם כל הזמן בסוכה, כולל כל

מתנות, יום אחד שלח לו מוקרר חדש, למחרת שולחן וכסאות, ושלח לו עוד ועוד מתנות יפות, עד שהנפח הזה הפך את ליבו, והיה מתחיל לברך ברמקול את שר האוצר היהודי, ואומר ברכות ושירים לכבודו...

יום אחד המלך שוב עבר עם שר האוצר, ליד החנות של הנפח, והוא שוב רואה את הנבל הזה, שהפה שלו פתוח והוא צועק, והמלך אומר לשר האוצר "הלא אמרתי לך לחתוך לו את הלשון? מה השארת אותו?" אומר לו שר האוצר: "כבוד המלך, תשמע מה שהוא צועק, הוא מברך אותי! כי עשיתי לו משפט, חתכתי לו את הלשון המקללת, והדבקתי לו לשון חדשה, תראה אותו הוא כל הזמן מברך... צחק המלך, והבין את חכמתו של השר.

המתנה שנותנים לשטן ביום כיפור!

אותו דבר עושים עם ישראל עם המקטרג, למה? כי כתוב בזהר שהשעיר לעזאזל זה מתנה בשביל המקטרג, ואומר הוזהר שהשטן כ"כ אוהב את השעיר הזה, וכל יום כיפור הוא מתעסק איתו, הוא חושב שזה מתנה הכי גדולה, ומה יש על השעיר הזה? את כל העוונות של עם ישראל, ואחרי שהוא מקבל את המתנה הזו, הוא מדבר ואומר: "עם ישראל טובים וצדיקים", איזה לשון... וכולם משתגעים, "מה קרה לו? המקטרג פתאום נהפך להיות סניגור?"

ואומר להם הקב"ה: אתם רואים? אתמול איזה מילים הוא דיבר, והיום הוא מדבר טוב, בגלל שהבנים שלי נתנו לו איזה מתנה, איזה שוחד, ומשמע שכל המקטרג הזה כולו שקרן! נתנו לו איזה שוחד קטן, והוא מתהפך, וכך הקב"ה לא שומע לו וחותר את כל עם ישראל לחיים טובים ולשלום.

אבל עכשיו השטן מרגיש בזה, והוא רוצה לעשות נקמה, ולכן אומר הקב"ה: "אל תדאגו ממנו, תבואו אצלי בצל קורתי, תהיו תחת חסותי, ואין לכם מה לפחד!"

בבוקר הוא בא למיטה שלו ולא האמין למראה עיניו

ר' שלמה קלוגר מסביר יפה איך הסוכה פועלת להגנה מהמזיקים, על מה שמסופר בגמרא בתענית (דף כ"ד) יהודי אחד הידרדר, מה לעשות, יצר הרע... הלך לקח גויה, ראה את זה רבא גור עליו מלקות. אבל שליח בית הדין שנתן את המלקות, הוא היה אש בעבודת ה', והיה גיבור, ונתן לו מלקות ברצועה של שור וחמור, חזק... ויצאה נשמתו של הרשע הזה.

שמע את זה "שבור מלכא" שהיה מלך פרס, וכעס שרבא עושה דינים לעצמו בלי בית משפט ורצה להעניש את רבא. נודע הדבר ל"איפרא הורמיז" שהיתה אמא של "שבור מלכא", והיא אמרה לכן שלה: "תדע לך הוד מלכותך בני היקר, אל תפגע ביהודים, כי כל מה שהם מבקשים, ה' איתם ונותן להם בקשתם, למשל, אם לא יורד גשם, הם מבקשים שירד גשם, ויורד גשם".

אמר לה שבור מלכא: "טוב, אמא, אני אנסה, היהודים מבקשים גשם בחורף, אז יורד להם גשם, אבל בואי נראה אותם בקיץ". באותו הזמן היה חודש תמוז, ומייד שלחו לרבא שיתפלל שירד גשם עכשיו בתמוז, אמרו לו תוריד גשם עכשיו נראה אותך. רבא התפלל ואיזה גשמים ירדו, שלא היה אפשר לעצור אותם! "אלקים באזנו שמענו, אבותינו סיפרו לנו פועל פעולתם בימיהם בימי קדם" - הקב"ה נתן מעל הטבע, והגמרא אומרת שירדו כל כך הרבה גשמים עד שהמרזבים של מחוזא הזרימו מים לנהר חידקל, שזה שפע אדיר.

בלילה, בא אביו של רבא בחלום לרבא, אמר לו: "רבא בני היקר, אתה הטרחת את הקב"ה להוריד גשם שלא בזמנו, שלא כדרך הטבע, ויש עליך כעס, המזיקים רוצים לטפל בך, לכן מה תעשה? תשנה מקום, הלילה אל תישן במיטה שלך, תישן במיטה אחרת בבית, וגם אל תתן לאף אחד אחר לישון שם", ובאמת ככה עשה רבא.

לה את הכח המיוחד "ופרוס עלינו סוכת שלומך" - שאדם ניצל בה מכל החיצונים ומכל הבעיות.

שיהיה נעים בסוכה

אבל צריך לדעת, שלא כולם זוכים לשבת בסוכה, מי שזוכה אשריו ואשרי חלקו, מי שלא, סימן שהסוכה דוחה אותו החוצה, לכן מצות סוכה, "כל הראוי לה - מוצא בה טעם ונהנה", ככה רש"י אומר בבראשית, וכל שאינו ראוי לה אינו נהנה ממנה, הוא מרגיש: "אין לי מה לעשות פה..."

לכן צריך שיהיה נעים בסוכה, שיהיה ריה טוב בסוכה, וגם שיהיה מזגן, איך אדם יכול לשבת בחום?! וגם לא להטריח הרבה בכלים, אלא להביא כלים חד פעמיים, [היום יש את חברת שמאי, אתה לוקח אחת ושתיים... ולא צריך לשטוף ולטרוח]. וגם אתה יכול לקנות את כל המטעמים.

וגם צריך לבוא אל הסוכה בתיאבון ובחשק, כמו שכתוב שבערב החג ביום, לא אוכלים, כדי שבליילה יוכל לאכול בתיאבון. ובספרים כתוב גם לא לישון בערב החג, כדי שבליילה ישן לתיאבון בסוכה. ובלבד שיקום מוקדם... לעשות הלולב עם הנענועים... איזה אורות! איזה זכויות!

מצטער שרוצה להיות פטור...

התפארת שלמה מרדומסקי כותב רמז נאה במשנה: כתוב במשנה: "מצטער - פטור מן הסוכה", מי שמצטער לא חייב לשבת בסוכה, אומר רבי שלמה הכהן מרדומסקי, שאפשר לקרוא את זה כך: מצטער - מי שיש לו צער, בעיות, צרות, יסורים, פטור - איך הוא יפטור מהם? מן הסוכה - יכנס אל תוך הסוכה, ובכך יפטור מן הצער ומכל הבעיות.

ואותו דבר הוא אומר על המשנה: "חולים ומשמישים פטורים מן הסוכה", גם כאן יש לרמוז על אותו הסדר: חולים ומשמישים - כשיש לאדם חולי או בעיות, פטורים - איך הוא יפטור מהחולי ומהמכאוב? מן הסוכה! - ישב בסוכה.

מנשקים את הדפנות

וכל המעלות הללו הם מגודל קדושת הסוכה, כמו שהבאנו מהרמ"ק, שסוכה קדושה יותר מבית הכנסת. השל"ה מעיד: "אני ראיתי חסידים שהיו נכנסים לסוכה ומנשקים את הדפנות, מבפנים ומבחוץ". ובאמת לפי רבינו האר"י, הדפנות והקרקע של הסוכה, הכל מרמז לשמות הקודש, זה לא סתם, הכל צירופי קודש, עד כדי כך, שאומרים בשם רבינו האר"י, שאם היה לנו עיניים לראות את השפע שזורד מאת ה' יתברך דרך הסכך והדפנות, היינו מתמלאים שמחה ולא היינו יכולים לצאת מן הסוכה בכלל!!!

האושפיזין והספירות

רשב"י בזהר שואל על הכתוב: "בסוכות תשבו שבועת ימים", שלכאורה היה צריך לכתוב: "בסוכות תשבו בשבעת ימים", מה זה בסוכות תשבו שבועת ימים, שזה מתפרש כאילו אומרים לשבעה ימים לשבת בסוכה?

אומר רשב"י, שהפירוש על פי הסוד הוא, ש"שבועת הימים" הם הספירות העליונות, יום ראשון - זה חסד, יום שני - גבורה, שלישי - תפארת, רביעי - נצח, חמישי - הוד, שישי - יסוד, שביעי - מלכות, ואומר הקב"ה לספירות העליונות: "בסוכות תשבו שבועת ימים", "אתם שבועת הימים - הספירות העליונות, חסד גבורה תפארת וכו' תשבו בסוכות".

ולכן באים האושפיזין להיות כל אחד עם הספירה שלו: אברהם - חסד, יצחק - גבורה, יעקב - תפארת, משה - נצח, אהרן - הוד, יוסף - יסוד, דוד - מלכות. למשל אברהם אבינו שהוא איש החסד, הוא בא להיות עם הספירה שלו.

ולכן אומר רשב"י שלפני שאדם נכנס לסוכה, שיעמוד בחוץ בפתח הסוכה,

התפילות בסוכה, קריאת התורה בסוכה, נענועים בסוכה, וכמובן אוכל ושינה, הכל בסוכה!

ואצלם בסוכות, בית הכנסת עובר לסוכה, שעושים סוכה בבית הכנסת, ומביאים לשם ארון קודש עם ספרי תורה, וככה היה בבית אל, כך כתוב הרב אליהו די וידש בעל ראשית חכמה. הרמ"ק - רבי משה קורדבירו כותב: "הסוכה, קדושה יותר גדולה מבית הכנסת", כי הסוכה זה דאורייתא, ובית הכנסת זה דרבנן, עד כדי כך! ולכן מקומם היה רק בסוכה.

"מרחב מזגן"

הביטחון הכי גדול של האדם צריך להיות בסוכה, למשל, אם האויבים שולחים ח"ו טילים, ויש אזעקה, מה כולם עושים? בורחים, הולכים להסתתר במקום שלא יפגע בהם. אבל צריך לדעת, שבסוכות, הסוכה זה המקום הכי בטוח! אפילו שזה לא הגיוני, כי סוכה עשויה מעצים וענפי דקל, אבל אצל היהודי איפה שאין הגיון - שם זה ההגיון! יש טילים? רקטות? אפילו גנבים? אדם צריך להרגיש בטוח בסוכה תחת ענפי הדקל, יותר מאשר הוא נמצא בתוך הבית תחת קורת גג!

כי בסוכה אנחנו מוגנים ומוסתרים תחת כנפי השכינה הקדושה. ואף אחד לא יפגע בעם ישראל בסוכה! אין דבר כזה! וזה לא תלוי בכמות הנשק, ובמטוסים, ותחמושת, ובונקרים, ומבצרים. כי המקום הכי בטוח לעם ישראל זה היכן ששורה השכינה, ועכשיו בשבעת ימי החג, השכינה שורה בסוכה - בצילא דמהימנותא, לכן שלא יהיה שום פחד בסוכה!

ואומר הזהר הקדוש: "מי שזוכה לעשות סוכה, כל השנה הוא מזגן, כי הסוכה הזאת מקפת אותו ומצלת אותו כל השנה, "תודיעני אורח חיים שבע שמחות את פניך" כתוב שבע חסר וא"ו, כי מי שיושב בסוכה שבעה ימים, עושה שבע חופות בעולם הבא! והסוכה מסככת עליו שבע חופות כל השנה כולה. זה לא דבר פשוט.

והסוכה גם מצילה את האדם ברוחניות, כמו שכתוב: "סכת רחמים ושלוש", סכ"ת - עולה בדיק בגימטריא 480, כמנין פלונית [ל"ל"ל"ת], כי בכך מצות סוכה מכניעים אותה, והחיצונים לא יכולים להתגרות בה.

גם סוכ"ה ראשי תיבות - סומך ועוזר כל הנופלים - אין נפילות. גם סוכ"ה ראשי תיבות סוכב ומקיף כל העולמות, זה עול מלכות שמים שלימה.

תיבת נח

וגם הזהר הקדוש אומר שהסוכה היא "תיבת נח", וכמו שתיבת נח הצילה את נח מהמבול ומכל מה שהיה אז בזמן המבול, הסוכה מצילה את האדם מכל המבול ששוטף בחוץ, ולא דוקא מבול של מים, יש מבול של טילים, יש מבול רוחני של בעיות אחרות, והיא מצילה מהכל.

פעם אחת בחג הסוכות, באה לפה משטרה, אמרו להם מה קרה? והם אמרו שילד אחד ברח להורים שלו מהחלון ברוממה... אבא שלו לא רצה להביא אותו, אז הוא ברח לו מהחלון...

וזה רמז במילה "סוכה", כי תיבת נח היתה במידות 300 אמה אורך, 50 אמה רוחב, 30-10 אמה גובה. והמילה סוכה עולה 91, כמנין הוי"ה אדנות, והוי"ה אדנות יש בו: י"א ה"ד ו"ג ה", ואם נכפיל אותם, למשל י"א נכפיל י' כפול א' עולה 10, וה"ד נכפיל ה' כפול ד' עולה 20, יחד זה 30 כנגד גובה התיבה. וכן על זה הדרך ו"ג - ו' כפול ג' - שלש מאות אורך התיבה. וה"י - ה' כפול י' - חמישים רוחב התיבה. הנה סוכה רומזת לתיבת נח! כי הסוכה יש

שבעה ימים כנגד שבעים שנה

סוכה ראשי תיבות סוף כל האדם, כי דרך הסוכה שהיא עראי, אדם מתבונן שכל החיים בעולם הזה זה עראי, וכותב האלשיך הקדוש, ששבעת ימי החג הם כנגד שבעים שנות האדם, להגיד לו: "תשמע מה אתה דואג? על מה

הוא היה נוהג לבנות את הסוכה בחצר באיזה מקום מסויים, הגיעה רעייתו ראתה שהסוכה עומדת יפה במקום שהיה רגיל, והיא אמרה "אני חושבת שיותר טוב שתשים את הסוכה בצד השני..." אמר לה: "אין בעיה", עקר את הכל, והוא זקן!

אתה חושב? הלא כל העולם הזה הוא דירת עראי, הכל הבל וריק, חבל על הזמן!

פרנסה ברווח ולא בשפע!

ולכן, אמרנו שהסוכה רומזת לאמא העליונה, שאות ה' יש בה שתי דפנות שלימות, והשלישית זה טפח. ורבותינו אמרו שדפנות הסוכה רומזות לאדם שיקבל בני חיי ומוזוני, בניס אי אפשר חצי, צריך בניס בריאיים שלימים וטובים, ולכן צריך שיהיה דופן שלימה. חיים, גם כן אי אפשר חצי, צריך חיים בריאיים טובים ושלימים. אבל "מוזוני" לא צריך שלם, אפילו "טפח" מספיק... "טפח" ראשי תיבות טוב פת חרבה! בפרנסה לא תמיד צריך הכל, איך אמר יעקב? ונתן לי לחם לאכול ובגד ללבוש.

כאשר יעקב אבינו נפגש עם עשיו, עשיו אמר ליעקב: "תשמע אדוני, אנחנו חילקנו את העולמות! אני לקחתי את העולם הזה, ואתה לקחת את העולם הבא, לפי השכל שלך אתה לקחת עולם הבא כי אתה חושב שיש שם משהו. אבל לא משנה, "העולם הזה" שייך לי, ואתה רק עולם הבא, ואם כן מה זה כל המחנה הזה שפגשתי? חביבי ארבע נשים, 12 ילדים... כל אחד יש לו אשה, כל אחד כבר הביא עשרה ילדים, ואני רואה אצלך איזה שולחן, מכאן עד להודעה חדשה... בניך כשתילי זיתים סביב לשולחןך, והכלות כל אחת בישלה איזה מאכל, זה חורשה סביב זה קובה... מביאים הכל כבשים מוכנים לפניך, איזה חג, אומר עשיו "מה זה היום?"

אמר לו יעקב: "היום זה שבת, זה לא קשור לעולם הזה, זה מעין עולם הבא..." טוב בא יום אחר, גם רואה הכל ערוך ומוכן... מה היום? "היום סוכות!" וכן הלאה "היום פסח", ועשיו יוצאת לו הנשמה, אומר לו: "חביבי, אני אין לי דברים כאלה". יום אחד הוא בא רואה תזמורת, אומרים לו יש חתונה, הנכד מתחתן, כל שבעת הימים יש סעודות שבע ברכות, איזה דברים...

קריאת שם על שם המחסן

אחרי שיעקב נפרד מעשיו, הוא פחד מהמקטרג הזה, וברח למקום שנקרא "סוכות": "ויעקב נסע סוכותה, ויבן לו בית ולמקנהו עשה סוכות, על כן קרא למקום ההוא סוכות", ויש פה שאלה גדולה, כתוב: למקנהו עשה סוכות מה זה "מקנהו"? - כל הצאן והבקר והרועים, כל המקנה עשה להם סוכות, כי מקנה לא שמים בבתיים אלא בסוכה, אבל יעקב ובניו היו גרים בבית - "ויבן לו בית".

וצריך להבין אם כן מדוע יעקב קרא למקום הזה "סוכות"? וכי ראית אדם שקורא את שם המקום על שם המחסן שלו? אדם צריך לקרוא למקום בית? ועוד יש להעיר, מה התורה צריכה לספר לי את זה, שעשה למקנהו סוכות.

אלא, התשובה היא, שיעקב אבינו באמת בנה בית לעצמו, אבל לא פה,

ויזמין את האושפיזין: "עולו שבעה אושפיזין עילאין קדישין". ואיזה בקשות יש שם בלשם יחוד, שבאים לקיים מצות עשה דאורייתא לישב בסוכה: "בסוכות תשבו שבעת ימים, כל האזרח בישראל ישבו בסוכות".

לפי זה הזוהר הקדוש מתרץ עוד קושיא: מדוע בהתחלה כתוב בסוכות תשבו שבעת ימים - לשון נוכח, ואחר כך כתוב "כל האזרח בישראל ישבו בסוכות", ישבו - לשון נסתר? אלא, אומר הזוהר, "בסוכות תשבו" אלו האורחים העליונים, שהם הספירות העליונות, האורות העליונים, אברהם יצחק ויעקב, שהקב"ה מדבר איתם בלשון נוכח. ואח"כ הפסוק מדבר על ישראל, כל האזרח בישראל הם ישבו בסוכות, אחרי שהזמנתם את הספירות, רק אז כל האזרח בישראל יכולים לשבת בסוכות. לכן אומר רבי אבא בזוהר, שצריך לעמוד על פתח הסוכה ולהזמין את השבעה אושפיזין, "תיבן תיבן אושפיזין קדישין", להזמין אותם.

חייבים להאכיל את האושפיזין

עכשיו הם לא אוכלים, הם רואים אדם מביא לו חביבי איזה כבשים, איזה מעדנים, איזה סלטים, איזה דברים, והאושפיזין שואלים: "הלו, איפה החלק שלנו, האוכל שלנו?" ומה האוכל שלהם? זה לתת לעניים. וזה דבר ראשון, צריך אדם להביא אוכל לעניים, ואם אדם עושה את זה, הזוהר מונה איזה ברכות מברך אותו אברהם, וכולם אחריו, ביום הראשון, וביום השני יצחק וכולם אחריו, ככה זה הולך, איזה ברכות מברכים אותו.

לכן מה יעשה אדם? או יתן כסף לעניים שיקנו בזה אוכל, או אם הוא מכיר איזה עני, נניח שיש לו עשרה ילדים, יבוא אליו ויגיד לו: אני רוצה לזכות להביא לכם אוכל לסוכות, מה אתם אוהבים? מה אתם מבשלים? אוכל על רמה הכי טובה, מאיפה אתם אוהבים את האוכל? איזה קיטרינג? איזה צלחות? ואז יגידו לו למשל אנחנו רוצים חורשה סביב... רוצים קובה... רוצים גוגני... רוצים כבדים, בבקשה, ואז הוא מרים טלפון, ואומר: "אני רוצה 50 מנות ביום א', להביא את זה למשפחה הזאת".

ואתה צריך גם שהאושפיזין יראו אותם לבושים יפה, חליפה עם פפיון... תקנה לכל הילדים ג'כ חליפה, איך אתה רוצה שהם ישבו? ומי שעושה את זה, איזה ברכות הוא מקבל מהאושפיזין!

ולכן מהרח"ו היה עושה פדיונות בערב סוכות, ובסוכות היה מחלק את כל הכסף, כל יום נתן של האושפיזין, [גם אנחנו זוכים לעשות כל שנה פה בשיבה, וה' יזכה אותנו גם השנה, שבסוכות יושבים כאן יותר משלוש מאות ילדים, כולם עם לולבים, יושבים כאן שעה וחצי ואומרים תהלים, הלכות, תפילות לבורא עולם, כל זה גיריה בעינא דשיטנא, ונתן מכות לכל אויבי ישראל, זה הנשק האמיתי, ובקומה למטה יושבים בחורים, הכל מלא, ולמטה בסוכה, נמצאים המכוונים, יותר ממאתיים מכוונים, ועוד אברכים, ביחד זה איזה חמש מאות איש].

ובכוונה אנחנו מביאים לכאן ילדים, כדי שהילד לא יתן לאבא שלו לישון אלא יביא אותו לשיבה - מה אתה ישן? ואנחנו צריכים את האבות שיכוונו, זה המטרה שלנו... והילד לא מוכן לוותר על זה, אז הוא מקיץ את האבא שלו... פעם אחת בחג הסוכות, באה לפה משטרה, אמרו להם מה קרה? והם אמרו שילד אחד ברח להורים שלו מהחלון ברוממה... אבא שלו לא רצה להביא אותו, אז הוא ברח לו מהחלון... מחפשים אותו עכשיו, אמרו אולי הוא בא לפה, ובאמת כך היה שהוא בא לכאן כי אבא שלו לא רצה ללכת... תראה איזה אהבה יש להם! ילד צדיק.

תתנו לאיפה שאתם רוצים, אבל תעשו את זה, או בכסף, או שלפעמים אם העני הזה לא יאכל אוכל - שאתה תביא לו, לא יהיה לו כזה אוכל, תשמח אותו, וכי כל אחד יודע לעשות קובה מיוחד... לא כל אחד יודע, תביא לו, "פח" ו"קובה" וכל מה שהוא אוהב, תשאל אותו מה הוא רוצה, ותעשה, תזמין לו את זה, יהיה לו, עם "תעדיג" עם הכל, זה זכות גדולה, הקב"ה שמח בזה.

אחרי שבנה בצד השני, אשתו באה ואומרת לו, "לא, תראה, תחליף לי את זה לאיפה שהיה בהתחלה..." הוא לא הוציא מילה, ושוב פירק ובנה הכל במקום שהיה בהתחלה. וגם נתן לה הרגשה שהיא צודקת, איזה סבלנות?! זה סוכת שלום! שאדם לא יכנס למחלוקת, זה סוכה הכי טובה.

ומדוע זה קרה לו? כי הס"מ לא יכול לראות את הסוכה של הרב, איזה סוכה מיוחדת, יצר הרע לא נותן, הוא רוצה שאדם יעסוק ב"שטושים" ולא בעיקר, אבל החפץ חיים הבין את זה והוא אמר "אני מבין מה שקורה פה, זה לא האשה, היא צדיקה, אלא זה יצר הרע שעובד ומנסה להיכנס".

לכן החפץ חיים אמר: "אין בעיה, בשמחה רבה", והחליף כפי מה שאמרה, אין דבר, גם הניסיון הזה נעבור אותו, זה שום דבר, הוא היה יודע שהכל זה עילת העילות, העיקר זה לתפוס את העיקר ולא את הטפל, כי הס"מ רוצה לאבד ולהשיח את העיקר.

מוביל שקי חול במרצדס...

זה כמו אותו אחד, שהיה לו מרצדס, והיה לוקח עפר מיוחד שם אותו בבגאז' בתוך מריצה, וכל שבוע היה רוצה לעבור את הגבול מכאן לכאן, והשומר במכס אומר לו: "מה זה החול הזה במרצדס שלך? אומר לו: "אני בונה בית בצד השני והנה המריצה שלי, וזה חול מיוחד, אני רוצה רק אותו בשביל הבניה", והם לא היו מאמינים לו והיו מוציאים את החול ומסננים, כי חשבו אולי יש לו בפנים איזה מרגליות... יהלומים... ולא היו מוצאים כלום והיו אומרים לו תסע, ועוזבים אותו.

אחרי שבוע, הוא היה מגיע עוד הפעם, עם המריצה מלאה חול בתוך מרצדס... הם עוצרים אותו והוא אומר להם "אמרתי לכם אני בונה לי משרד"... עוד הפעם מסננים לו את החול, ולא מוצאים כלום והם לא מבינים: "דחילק, שיעגת אותנו, מה זה, במרצדס אתה לוקח חול?"

ככה עשה עוד הפעם ועוד הפעם, כל שבוע, והיה אומר להם: "מה אני יעשה?! נגמר לי החול", ככה הוא עשה איזה שנה וחצי, והם יצא להם הנשמה מלסנן ולסנן. עד שיום אחד אמר להם "זהו, גמרתי, בניתי את הכל יפה יפה, מודה לכם על כל השנה וחצי שהעברתי כאן חולות, תסלחו לי שהטרחתי אותכם לסנן... אני סיימתי..."

והנה אחד המפקחים שם תפס אותו ואומר לו: "תשמע, אני מבקש ממך, אני מאוד מסוקרן, תסביר לי מה היה הסיפור הזה של החולות, הרי זה כמו פיגור להעביר חולות במרצדס... אף פעם לא ראיתי כזה דבר, ואתה נראה לי סך הכל אדם נורמלי! תגלה לי מה הסיפור..."

ובעל המרצדס אומר לו: "אתה לא תגלה?" אומר לו: "לא", אומר לו הנגה: "תקשיב, אני סוחר מרצדסים... כל שבוע הייתי מעביר מרצדס חדשה... ובנוסף גם הברחתי זהב, כל פעם הברחתי מריצה מזהב טהור... ואתם שמתם את השכל שלכם בחול... אתם אין לכם שכל, חשבתם רק על החול, התעסקתם בשטויות ובטפל, אבל אני הייתי עוסק בעיקר, הייתי מבריח מרצדס וזהב..." אדם צריך להיות פיקח, ולעסוק בעיקר, ולא להישמע ליצר הרע שמסית את הדעת.

"חבל שהטבעתי את הספינה"

מסופר על רבי לוי יצחק מברדישוב שפעם ראה את השטן אחרי יום כיפור שהיה עצוב, אומר לו רבי לוי יצחק: "מה קרה? מדוע אתה עצוב?" אמר לו השטן: "ראיתי שמגיע אליכם לאשכנז ספינה מלאה באתרוגים, הביאו אותם ממרוקו... איזה אתרוגים, כל אחד יהלום עם גערטל... ואני לא יכול לסבול את זה, כי כל אחד שיברך וינענע עם הלולב והאתרוג זה חץ לשטן, לכן אני עצוב". אחרי יומיים רואה רבי לוי יצחק שוב פעם את השטן והפעם הוא היה

אלא בעולם העליון, ולמקנהו עשה סוכות, מה זה "מקנהו"? כל קנייני וענייני העולם הזה! אותם הוא עשה סוכות, אמר יעקב אבינו, כל ענייני העולם הזה, הכל עראי, הכל סוכה, הכל טפל, ורק ענייני העולם הבא זה קבע, שם עשה יעקב אבינו את הבית האמיתי. "יראי ה' ברכו את ה'" ולא נאמר "בית" יראי ה', כי אצלם אין כאן בית, עובד ה' אין בית, יש רק בית מדרש, אבל למקנהו עשה סוכות, כל קנייני העולם הזה - הכל עראי, העולם הזה כל קנייני זה "סוכה", הכל טפל, יעקב אבינו ידע להסתכל על החיים בצורה נכונה.

עכשיו, אדם בא לשנה חדשה, הוא צריך לדעת את האמת, כי מה נעשה שהיצר הרע מנסה לפתות, ולכן עכשיו בא יעקב אבינו ואומר לנו: "תדעו לכם, אם אדם רוצה להצליח, שישים את כל ענייני העולם הזה כעראי, אז לא יגע בכ שום דבר", כי מדוע אדם עצוב לפעמים? הכל בגלל ענייני עולם הזה, אבל אם הכל עראי - אין בעיה.

סוכה כמו מקוה

הסוכה מטהרת את האדם כמו מקוה, המילוי של האותיות "סוכה": סמ"ך - המילוי הוא מ', כ', וא"ו - המילוי הוא ו', כ"ף - המילוי הוא פ', ואות ה"ה - המילוי שלה זה ה', סך כל המילוי עולה בדיוק 151 שזה גימטריא "מקוה", כי הסוכה היא כמו מקוה.

ורבותינו אמרו "למען ידעו דורותיכם כי בסוכות הושבתי את בני ישראל" - "למען ידעו דורותיכם" עולה בגימטריא תתק"ס כנגד תתק"ס לוגין שיש במקוה.

גם כתוב בספרים הקדושים שהסוכה מצילה את האדם מהמחלוקת "צפנני בסוכה מריב לשונות", אין ריבים של לשון! זה זכות גדולה, כי ה' שומר את עם ישראל, הסוכה זה המקום הכי בטוח, "וסוכה תהיה לצל יומם מחורב", היא מצילה את האדם.

למי מגיעה תעודת אזרחות?

כתוב: "כל האזרח בישראל ישבו בסוכות" - אומר הוזהר: מי שהוא משרשא וגזעא קדישא דישראל, יושב תחת צילא דמהימנותא. ומי שהוא לא מצד הקדושה, לא! תמיד ראש הישיבה רבי יהודה צדקה ע"ה היה מזהיר אותנו: אל תקנו דירה אם אין בה אפשרות לסוכה, כי "רק מי שיש לו סוכה יש לו תעודת אזרחות", כמו שהתורה אומרת "כל האזרח בישראל ישבו בסוכות", אם הוא אזרח ישראל יש לו סוכה, אם אין לו סוכה, סימן שהוא לא אזרח אמיתי, איך כל האזרח בישראל ישבו בסוכות? יקיימו מצות סוכה. לכן אין דבר כזה שאדם יקנה בית בלי סוכה!

מדוע החפץ חיים פירק את הסוכה?

החפץ חיים היה מדרקד מאוד במצות סוכה, מסופר ששנה אחת, בעת זקנותו, אחרי ימים נוראים, זה היה אחרי שהוא לקח אשה שניה, והוא היה נוהג לבנות את הסוכה בחצר באיזה מקום מסוים, הגיעה רעייתו ראתה שהסוכה עומדת יפה במקום שהיה רגיל, והיא אמרה "אני חושבת שיותר

פעם ראה את השמן אחרי יום כיפור שהיה עצוב, אומר לו רבי לוי יצחק: "מה קרה? מדוע אתה עצוב?" אמר לו השטן: "ראיתי שמגיע אליכם לאשכנז ספינה מלאה באתרוגים, הביאו אותם ממרוקו..."

טוב שתשים את הסוכה בצד השני... אמר לה: "אין בעיה", עקר את הכל, והוא זקן! וזה לא כמו היום סוכה של דלתות, הוא היה צריך לפרק עצים, לשים את הדיקטים, מסכן, פירק, שם בצד השני.

מליאדרים - יהיה להנות ולשמוח בעולם הזה וגם נעשה מצוות, והכל יסתדר.

אמר לו החפץ חיים: "אני אגיד לך למה הדבר דומה: היה איזה ילד אחד, שקראו לו מוישלה, היה לו דוד מיליונר, והיה הולך למות ולא היה לו אף יורש, והחליט לתת את הירושה למוישראל, רשם צ'ק בנקאי עשרים מיליון שקל, על שם מוישלה, ונתן לו, ואמר לו "תשמור את זה טוב, ושמתי לך

"תשמע, אני מבקש ממך, אני מאוד מסוקרן, תסביר לי מה היה הסיפור הזה של החולות, הרי זה כמו פיגור להעביר חולות במרצדס... אף פעם לא ראיתי כזה דבר, ואתה נראה לי סך הכל אדם נורמלי! תגלה לי מה הסיפור..."

אחד שיהיה אחראי עליך שתדע איך להשתמש בזה, כי זה הרבה מאד כסף, שיהיה לך".

יום אחד מוישלה הזה הלך ברחוב וראה שיצא איזה גלידה חדשה, והוא היה מאד רוצה את זה, ולא היה לו כסף, היה לו רק את הצ'ק... הלך לחנות של הגלידות, ואמר למוכר: "דחילק, תן לי גלידה" והמוכר אומר לו: "בבקשה, תשלם", ומוישראל מגיש לו את הצ'ק...

אומר לו החפץ חיים מה שאתה מבקש זה בדיוק כמו התינוק הזה, אתה מביא צ'ק כזה גדול ואתה רוצה לקנות איתו שטויות של העולם הזה, איפה הראש שלך? הרי שם זה "עין לא ראתה", זה חיי נצח, פה זה חיי שעה, אי אפשר לפרוט את זה! זה לא שייך! תאר לך מה אדם זוכה, עכשיו היו הימים הנוראים, ועכשיו מגיע חג הסוכות, איזה אור בא לו משמיים, איזה זכויות איזה סוכה, אנחנו צריכים לנצל את הזכויות הגדולות הללו.

אוספים את כל העוונות!

הקב"ה מצוה אותנו: "ולקחתם לכם ביום הראשון" אומרת הגמרא: ראשון לחשבון עוונות, אומר ר' לוי יצחק מברדיטשוב, מה זה "ראשון לחשבון עוונות"? כי בראש השנה זרקנו את כל העוונות למים בתשל"ך, ועכשיו בסוכות עושים תשובה מאהבה וכל העוונות נהפכים לזכויות, ואנחנו כמו אדם שהיה לו בבנק מינוס מאתיים אלף, והוא בא למחרת וראה שנהיה לו פלוס מאתיים אלף! נהפך לו החיים... ככה זה כשאדם עושה תשובה מאהבה, כל הזדונות, נהפכים לזכויות.

לכן מה קורה עכשיו? אומר רבי לוי יצחק: "ושאבתם מים בששון" הולכים לשאוב בחזרה מהמים את העוונות, וסופרים אותם, כי כל עוון נהפך להיות זכות, מקבלים עליו החזר טוב, לא רוצים לזרוק... כל עוון זה דולרים, אנחנו רוצים אותם בחזרה...

ביום ראשון ט"ז תשרי א' דחול המועד תהיה פה שמחת בית השואבה, ובעזרת ה' תהיה לה' הישועה, שנוכה לשמחת התורה בשמחה שלימה, ושכל הבתים יהיו שמחים באמת, ושלא יהיה צער בשום בית יהודי, שה' יושיע ויגאל אותנו גאולת עולם, ועם ישראל ישכון לבטח. כל זה תלוי בנו - אנחנו צריכים לעמוד בנסיונות, לא להיכנע ליצר הרע, ללכת בדרכי ה', ובעזרת ה' תהיה ישועה גדולה, לנו ולכל עמו ישראל.

ונברך את כל הקהל ואת כל המאזינים דרך הלוויין, דרך רדיו מורשת, ערוץ אלפיים, רדיו דרום, והלומדים בעלון, ה' יברך אותם בכל הברכות והישועות, ושמחת חיים, יזכו כולם לשנים רבות נעימות וטובות, בריאות ושמחה וחיים טובים מעתה ועד עולם, וכן יהי רצון ונאמר אמן.

שמח ורוקד, אומר לו רבי לוי: מה קרה? אומר לו השטן: "הטבעתי את הספינה הזאת, כל האתרוגים הלכו".

אחרי יומיים שוב פעם רואה אותו עצוב מאוד, שאל אותו: "מה קרה?" אמר לו השטן: "מה אגיד לך, למרות שהספינה טבעה, בכל זאת הם השיגו כמה אתרוגים, והמחיר שלהם מאוד יקר, ואנשים פשוטים מוכנים לתת את כל הונם בשביל אתרוג, והדבר הזה עשה רעש בשמיים, ועכשיו מבחינתי נהיה יותר גרוע, כבר היה עדיף לי לא להטביע את הספינה ולתת להם את האתרוגים, ככה היה להם פחות זכויות, עשיתי טעות גדולה".

ארבעת המינים כנגד האיברים

סוכה זה דבר אחד, אבל יש לנו עוד דבר גדול: זה הלולב ומיניו, איך כתוב בתורה: "ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר כפות תמרים וענף עץ אבות וערבי נחל" אלה ארבעת המינים שיש לנו.

המדרש אומר שארבעת המינים רומזים על איברי הגוף, האתרוג רומז ללב, הלולב - עמוד השדרה, וזה היסוד, ההדס - העינים שדומה לעינים, והערבה - שפתיים, ואדם צריך "ולקחתם לכם" לקחת את הלב והעינים והשפתיים, שיקח את זה לכם אותיות מלך, שימלוך על כל האיברים ויקדש אותם.

גם אחרי שכל השנה האדם עשה בעיות, עכשיו חזר בתשובה, איך כתוב? "נפש כי תחטא ומעלה מעל" מעל זה ראשי תיבות מעור עינים לב לשון, עינא וליבא תרי סרסורי דעבירה, והאתרוג כנגד הלב שהוא חומד, האתרוג בא לכפר עליו, הלולב נגד פגם היסוד, ההדס כנגד פגם העינים, והערבה כנגד פגם הלשון - השפתיים.

הלולב דומה לשדרה למה שאדם יישר גופו בעבודת ה', ההדס - זה העינים לא תתורו אחרי לבבכם, ואז אם אדם שומר את העינים - בדר"כ כשאדם שמח נהיה לו קצת הפקרות, הערבה דומה לשפתיים, האדם שיהיה קשה לו לדבר ישים רסן. לכן אתרוג זה גימטריא תורה [אתרוג עם הכולל], ואתרג ראשי תיבות אל תבואני רגל גאווה, כי על ידי הענוה אדם זוכה ללולב. מה זה לולב? ראשי תיבות: וטהר לבנו לעבדך באמת, קודם כל אל תביאני רגל גאווה, זה דומה ללב, אח"כ לולב - וטהר ליבנו לעבדך באמת, זוכה לעבוד את הקב"ה באמת בלב טהור, ואז זוכה ל"ערבה" ראשי תיבות: ברחמיך הרבים רחם עלינו, ואז זוכים להדס - הרחמן יקים את סוכת דוד הנופלת, ראשי תיבות הדס.

ואז זוכים למשיח, כי כתוב שע"י מצות סוכה שרומזת על דירת עראי, אז מתגלה משיח, וראשי תיבות בסוכות תשבו שבעת ימים זה תשבי".

וההדס רומז גם לשלשת האבות חסד גבורה תפארת, ענף עץ אבות, זה האבות שלנו הקדושים אברהם יצחק ויעקב. ושתי ערבות זה משה ואהרן, שכתוב אצלם "וראך ושמח בלבבך", שהם ערבים זה לזה, והלולב זה יוסף "צדיק כתמר יפרח", ואתרוג זה דוד המלך, הדר מלך, כמה זה זכות גדולה עכשיו, שהקב"ה ציוה אותנו לקחת את הדברים הללו, כמה יש לשמוח בזה.

ביקש להחליף את שכר העולם הבא

פעם בא איזה אחד לחפץ חיים ואמר לו שהוא עני מרוד ואין לו כלום והוא לא יודע איך להתנהל, עכשיו חג סוכות אין לו מה לאכול, והוא אמר לחפץ חיים: הרי השכר של כל מצוה ומצוה אין כמוה, ואני תמיד מברך ברכת אשר יצר בכוונה גדולה, ולכן אני רוצה כבוד הרב, לקבל שכר בעולם הזה על ברכת אשר יצר אחת! שאמרתי בכוונה! וכך יהיה לי נחת, אני מוותר על העולם הבא של ברכה אחת... מסכן האיש, עשרה ילדים, אין לו מה לאכול, אין לו בית, קשה מאוד... ככה שכר של מצוה אחת זה כמה

שמחת ההג ושמחת התורה

קשה להם לסבול את קדושת הסוכה • לעשות הכל בסוכה • "זמן שמחתנו" • שמחת בית השואבה • ניסוך המים - פיצוי למים • "חותם החיצון" אחרי "חותם הפנימי" • חובה ללמוד חומש • מצוה לשמוע דברי חכמים • סיפורים מופלאים על אמונת חכמים • המתאמץ - פותחים לו • בחינת "חתן תורה" ו"חתן בראשית" • המבחן של ראש ישיבת קלם • המעיל של הצמח צדק • מעלת תלמיד חכם • בראשית בשביל ראשית • מי שומר על מי?

האם מתאים לומר "שלום עליכם" בסוכה

הנה אנחנו זוכים לאור הגדול של חג הסוכות, שהאמא העליונה סוכת ומגנה בכנפיה על עם ישראל. השל"ה הקדוש כותב, שאפילו המלאכים קשה להם לסבול את האור של חג הסוכות!

ומדוע? כי לסוכה באים האבות הקדושים: אברהם, יצחק, יעקב, משה, אהרן, יוסף ודוד, ולא רק הם באים לסוכה, אלא באים הספירות העליונות, כמו שאומר הזוהר הקדוש על הפסוק: "בסוכות תשבו שבעת ימים", ש"שבעת ימים" הכוונה לשבע הספירות העליונות, חסד גבורה תפארת וכו', שנקראים "ימים", שהם יושבים בסוכה.

והרי נשמות בני אדם הן הרבה יותר גבוהות מהמלאכים, ובפרט נשמות אבותינו הקדושים, אברהם, יצחק ויעקב וכן הלאה. וגם הספירות העליונות בודאי יותר גבוהות מהמלאכים. ולכן קשה למלאכים לסבול את האור של סוכות.

ולכן, יש הרבה שמסופקים בהלכה, כאשר אדם בא לסוכה בליל שבת של סוכות, האם הוא יגיד: "שלום עליכם, מלאכי השרת"? כי לכאורה איך שייך להזכיר "מלאכי השרת", כאשר יש בסוכה אור הרבה יותר גדול ועליון - שיושבים בסוכה אושפיון עילאין קדישין - האבות הקדושים, ו"שרגא בטיהרא מה אהני"? [זה משל שפירוש: "אור הנר ביום, מה הוא מועיל?"]

ולכן רבנו הארי"י אומר, שאילו אדם היה זוכה לראות את האור הגדול שיש בסוכה, הוא בשום אופן לא היה יוצא ממנה כל החג!

ארון הקודש בסוכה

הזוהר הקדוש כותב, שבאמת גם בני אדם אינם יכולים לזכות לאור הגדול הזה של הסוכה, וגם אנחנו, רק אחרי שעברנו את כל הימים הנוראים ואת יום כיפור, רק עכשיו אנחנו יכולים לזכות לאור הגדול הזה. אבל לולי זה, לא היה אפשר לזכות לאור הקדושה העליונה של חג הסוכות.

איך יתכן שכל חצרות ירושלים היו מאירות ממנורות שהיו בבית המקדש שיש להם ארבעה ספלים של שמן זית עם פתילות? איך אבוקות כאלו יכולות להאיר לכל ירושלים? איך זה יכול להיות?

וכמו שכותב מרן הבית יוסף, שאמר לו המגיד, שעד היום הראשון של סוכות, עדיין יש את ההשפעה של יום הכיפורים, שהעוונות לא יכולים לשלוט באדם. ורק בחג הסוכות מתחיל הזמן שהעוונות יכולים חס ושלום לשלוט באדם.

ובאמת, גם בסוכות העוונות לא שולטות באדם, אמנם לא מהמת השפעת יום הכיפורים, אלא מחמת הקדושה של הסוכה, שמגינה על האדם בגשמינות וברוחניות. שאם אדם הוא רציני בעבודת ה', קדושת הסוכה מגינה עליו מעוונות.

זה האור הגדול של חג הסוכות, זה הזכות הגדולה ביותר, שזיכו אותנו מן השמיים. ולכן היו הרבה צדיקים, שכאשר היו נכנסים לסוכה, היו מנשקים את הסוכה, את הדפנות, את הכל, כמו שמנשקים את הלולב ואת האתרוג, ככה היו מנשקים את הסוכה, כי יש בה קדושה גדולה.

בישיבת בית אל המנהג היה, שאת כל התפילות היו עושים בסוכה. וכך גם אנחנו עושים, כמו שאתם רואים, יש כאן ארון קודש, ועושים כאן את כל התפילות והלימודים, במקום הקדוש - הסוכה. כי זו זכות ומעלה גדולה ביותר, לעשות את הכל בסוכה, ועל ידי כך לזכות עוד ועוד לאור הגדול של סוכות.

ארבעה ספלים, ארבעה סולמות וארבעה ילדים

המשנה במסכת סוכה (דף נ"א) מספרת, שבכל לילה ולילה מימי חג הסוכות, היו עושים בבית המקדש שמחה גדולה. והמשנה אומרת: "מי שלא ראה שמחת בית השואבה לא ראה שמחה מימיו".

במוצאי יום טוב הראשון של החג היו יורדים לעזרת נשים, ועושים שם "תיקון גדול" - שיהיו הנשים למעלה והגברים למטה. והיו שם מנורות של זהב, וארבעה ספלים של זהב בראשי כל המנורות, וארבע סולמות, וארבעה ילדים מפרחי כהונה היו עולים בסולמות כשבידיהם נדים של 120 לוג שמן זית, והיו מטילים את השמן לספלים הללו, והיו מדליקים את הפתילות שבמנורות.

ואומרת הגמרא שמהמנורות היה בוקע אור גדול, ועד כדי כך זה היה מאיר, ש"לא היתה חצר בירושלים שלא היתה מאירה משמחת בית השואבה". שאשה שנמצאת בחצר בירושלים, היתה בוררת את החיטים לאור המנורות הללו. "לילה כיום יאיר, כחשכה כאורה"...

איך האור ממנורות בית המקדש הגיע לכל חצרות ירושלים

כאשר היינו ילדים, היינו כאן, אצל הרב שרעבי, הסוכה שלו היתה כאן, בדיוק איפה שאנחנו יושבים. והרב היה דורש בסוכה, ומביא את דברי הגמרא: ש"לא היתה חצר בירושלים שלא היתה מאירה מהאורות של שמחת בית השואבה".

ויש לשאול: איך יתכן שכל חצרות ירושלים היו מאירות ממנורות שהיו בבית המקדש שיש להם ארבעה ספלים של שמן זית עם פתילות? איך אבוקות כאלו יכולות להאיר לכל ירושלים? איך זה יכול להיות? אמנם ירושלים לא היתה גדולה כמו היום אבל עדיין איך יתכן שמבית המקדש היו מאירות לכל ירושלים, ועד כדי כך שאשה היתה יכולה לברור חיטים מהאור הזה?

אלא, היה אומר לנו מורנו ורבנו הרב שרעבי [היינו אז ילדים, ואני זוכר

מה העניין שמנסכים מים על המזבח

ובאמת יש כאן דבר פלא: מדוע באמת היו מנסכים מים על גבי המזבח? בשלמא יין, זה מובן, אבל מדוע לנסך מים על גבי המזבח? מה העניין בזה?

אלא, רבינו בחיי מביא מהמדרש, שה"מים התחתונים" נקראים "מים בוכים", פירוש, המים שנמצאים כאן למטה, מי הים וכל מי התהום,

אדם צריך עד הצות לגמור את כל ספר דברים, שנקרא ספר "משנה תורה", וברגע שהוא גמר את זה, על ידי זה נעשה "החזרת החיצון", שזה קובע על הבן אדם מה יקרה איתו, ומה יהיה איתו באותה שנה

נקראים "מים בוכים", מדוע? כי הרי בבריאת העולם, כל העולם היה מלא מים, והכל היה עומד באוויר, והמים היו על פני האדמה, אבל הם לא היו ממש על פני האדמה, הם לא הרטיבו את הקרקע, אלא היה מרחק.

ואז הקב"ה אמר "יקוו המים למקום אחד ותראה היבשה" הקב"ה חילק את המים, חלק מהמים עשה אותם למעלה, בשמים [נוטריקון שם-מים], וחלק מהמים קבע אותם כאן באוקיינוס, ובתהום, ועל המקום נראתה היבשה.

אבל המים התחתונים היה להם טענה: שהיו אומרים, למה אנחנו לא קרובים יותר לבוהא? למה שמו אותנו בשמים? למה אנחנו פה בארץ? וכך המים היו בוכים. עד שגער בהם הקב"ה שנאמר: "הנותן בים דרך ובמים עזים נתיבה", "גוער בים ויבשהו".

אבל בכל זאת, אמר להם הקב"ה, הואיל ולכבודי עשיתם כך, לא יהיה רשות למים העליונים לומר שירה, עד שיקחו מכם רשות. שנאמר: "מקולות מים רבים אדירים משברי ים". ומה אומרים? "אדיר במרום ה'". ולא עוד אלא, עתידים בני לנסך אותכם על גבי המזבח בחג הסוכות, ולא עוד אלא, שהמים עתידים להיות קרבים בכל הקרבנות "על כל קרבן תקריב מלח" - ומלח נעשה ממי הים. ולכן מנסכים מים בחג הסוכות.

מי עוד בנה על נהרות בבל

ובזמן שנחרב בית המקדש, עם ישראל גלו לבבל, כתוב: "על נהרות בבל, שם ישבנו, גם בכינו". מה הכוונה גם בכינו? הרי לכאורה היה צריך להיות כתוב "שם ישבנו ובכינו", ומה זה "גם" בכינו?

אלא, שלא רק אנחנו בכינו, אלא גם המים התחתונים בכו! ומדוע המים בכו? כי הרי הבטיחו להם שינסכו אותם על גבי המזבח, ועכשיו שנחרב בית המקדש ואין מזבח, מה יהיה איתם?! ולכן לא רק עם ישראל בכו, אלא גם המים בכו: "אנחנו רוצים להתקרב להשם", אתה אמרת לנו שנתקרב, על ידי שינסכו את המים על גבי המזבח.

ולכן כשנחרב בית המקדש כתוב: "גדול כים שברך" זה שברו של ים שזה המים התחתונים. "מי ירפא לך" - מי" - זה האמא העליונה, שזה שער החמישים, שמתגלה עכשיו, בחג הסוכות, שהוא מרפא את השבר של הים שמנסכים את המים.

לכן כל לילה היו עושים שמחה כזאת גדולה, כי על ידי ניסוך המים נעשה שלום בעליונים ובתחתונים, והיו שואבים מזה שמחה ורוח הקודש לכל השנה.

ולא היה שמחה כזאת בעולם, שבמשך שבעה ימים, כל הלילה רוקדים

את זה, שלא מדובר כאן על אור גשמי, אלא על אור רוחני! שכאשר היו מדליקים את המנורות בבית המקדש בשמחת בית השואבה, היה יורד אור רוחני גדול מן השמיים, שהיה מאיר על בית מקדשנו ותפארתנו, וזה היה אור עצום, שמשם האיר על כל ירושלים.

ועל ידי האור הזה, כל אדם שהיה בירושלים, היה מקבל הבנה וחכמה, והיה רואה את החיים בצורה אחרת, הוא היה רואה שכל דברי העולם הזה הם הבל הבלים, שהכל זה שטויות. [וזה הכוונה שהיתה בוררת חיים, שהיו מבינים מה עיקר ומה שטויות], ואז האדם היה נהיה רוחני, והיה שמח שמחה גדולה.

כי הרי למה אדם עצוב? כי חסר לו איזה דבר או כי יש לו איזה בעיה בענייני העולם הזה. אבל אם אדם שמח בתורה וברוחניות, הוא לא עצוב משום דבר! והאור הזה שהגיע מבית המקדש היה מטהר ומזכך אותם. וזו היתה הסיבה לשמחה הגדולה.

מדוע דוקא הזקנים היו רוקדים

ועוד מסופר בגמרא שם במסכת סוכה: חסידים ואנשי מעשה היו מרקדים, והיו פניהם מאירות כשמש, ואבוקות של אור [אש] בידיהם, והיו שרים שירות ותשבחות. והלויים היו מנגנים בכינורות ובנבלים ובמצלותיים ובחצוצרות ובכלי שיר, בלא מספר. אתה יודע מה זה? בלא מספר! תתאר לך, כמה כינורות? אי אפשר לספור! כמה מצלותיים? אי אפשר לספור! כמה "זורנה"?... אי אפשר לספור את זה. זה היה משהו, לא רגיל. והיו עומדים על חמש עשרה המעלות, שהיו מעזרת ישראל לעזרת נשים, ושם היו שרים.

השמחה היתה דבר בלתי נפרד מחג הסוכות. ובאמת מקור דין שמחה בכל החגים זה בחג הסוכות שנאמר בו "ושמחת בחגך". ולכן הגמרא אומרת "מי שלא ראה שמחת בית השואבה לא ראה שמחה מימיו".

ומי היה שר את זה? מי היה עושה את כל השמחה? הזקנים! אלו התלמידי חכמים הכי גדולים, הרבנים הכי גדולים, הם היו עושים את השמחה ואת הריקודים. הם היו זורקים את האבוקות של אור בחכמה נפלאה, והיו מרקדים.

ומדוע דווקא הם היו עושים את השמחה? כדי שלא יעשו חס ושלום איזה הוללות, שלא יהיה שחוק וקלות ראש, שלא יעשו איזה שמחה אחרת, שכל השמחה תהיה אמיתית.

"בחג הסוכות לא באה שינה לעינינו!"

הגמרא אומרת בסוכה (דף נ"ג): תניא, רבי יהושע בן חנניה אומר: כשהיינו שמחים שמחת בית השואבה, לא ראינו שינה בעינינו. ורק היינו מנוממים, אחד על הכתף של השני, אבל לא ראינו שינה.

מדוע לא ראינו שינה? כי שעה ראשונה, היה תמיד של שחר. משם לתפילה. משם לקרבן מוסף. משם לתפילת המוספים. משם לבית המדרש - כי אין דבר כזה בלי ללמוד. משם לאכילה ושתייה, כי חייבים לאכול ולשתות. משם לתפילת מנחה. משם לתמיד של בין הערביים. ואחר כך היתה שמחת בית השואבה עד אור הבוקר.

זה היתה השמחה של שמחת בית השואבה, ומה זה הלשון "בית השואבה"? כי בחג הסוכות היו שואבים מים והיו מנסכים את המים על גבי המזבח. כי בכל ימות השנה, היו מנסכים עם הקרבנות יין. אבל בחג הסוכות היו מנסכים גם מים, ועל זה נאמר: "ושאבתם מים בששון ממעיני הישועה".

ועוד אומרת הגמרא בירושלמי בסוכה (פרק ה' הלכה א') אמר רבי יהושע בן לוי, למה נקרא שמה "בית השואבה"? שמשם שואבים רוח הקודש!

עד אור הבוקר, ובאור הבוקר מקריבים קרבן בית המקדש, מתפללים, קרבן מוסף, הולכים לבית המדרש חצי יום ללמוד, אחר כך כל אחד הולך לבית, אשתו קמה מהשנה, מכינה לו, [מה היא תכין לו עכשיו? על האש? וכי היא תוכל לבשל?...] הוא אוכל, ומייד הולך לבית המקדש.

ורק ביני וביני, כל אחד היה מנמנם, זה על כרסו, וזה על כתף חבירו, היו מנמנמים וממשיכים. המרץ, החשק, היה אדיר! והשמחה הזאת היתה בשביל כל השנה. וממנה היו שואבים כח לכל השנה.

לכן צריך להתבונן בדבר הזה: ברוך אלקינו שבראנו לכבודו, והבדילנו מן התועים ונתן לנו את תורתו תורת אמת, איזה זכות יש לנו! שקיבלנו את התורה מן השמיים, שהקב"ה העמיד אותנו - את כל הנשמות של עם ישראל - על הר סיני, ונתן לנו את התורה, וחיי עולם נטע בתוכנו, שזו השמחה הכי גדולה.

וזה השמחה שיש בחג שמיני עצרת - שמחת תורה. בחג שמיני עצרת עושים סיום של כל התורה כולה, קוראים פרשת "וזאת הברכה". ויש שמחה לסיומה של תורה. עם ישראל מסיימים את התורה, ומתחילים את התורה מחדש - "בראשית ברא אלקים".

וזה הזדמנות גדולה לאדם שאומר לקב"ה: ריבוננו של עולם, אני רוצה ללמוד ולדעת את כל התורה, אין אדם שלא מבין שהוא צריך לדעת ולקיים את כל התורה כולה. אנחנו קיבלנו את התורה הקדושה מהר סיני, מפי הגבורה, וזכינו למתנה כזאת גדולה וכבירה, שאין מתנה כזאת בעולם.

ואדם צריך לעסוק בתורה, לדעת מה כתוב בה, לשמוח עם התורה, אם אדם לא שמח עם התורה, ולא ידע מה כתוב בה, אז מה עשינו? זה בושה וחרפה! רק ילדים קטנים לא יודעים מה כתוב בתורה. אדם צריך לדעת את כל ספר בראשית, כל שמות, כל ויקרא, במדבר, דברים, צריך לדעת כל ספר, כמה פרשיות הוא מכיל, כל פרשה ופרשה, כמה פרקים יש לה. כל פרשה ופרשה שלומד, לסכם אותה, ולדעת מה היא מדברת, ולדעת מה כתוב בכל מקום, לדעת את כל תרי"ג מצוות.

ומי שלא יודע את זה, זה בושה גדולה, שהקב"ה נתן לו תורה, והוא לא יודע מה יש בה? אם יום אחד ישאל אותו הבן שלו: "כמה פרשיות יש בספר בראשית?" וכי הוא לא ידע להגיד? "מה שמות הפרשיות?", "מה מדברת כל פרשה?", "כמה מצוות יש בספר בראשית? ומה הן?". בספר בראשית יש רק שלש מצוות, אבל אחר כך בספר שמות, יש הרבה מצוות. כי ספר בראשית בא ללמד אותנו "דרך ארץ" שהיא קדמה לתורה.

לא להתחיל מבראשית!

ועכשיו אני מציע לכם, שאדם לא יגיד, "כשיתחילו בראשית, אני יתחיל עם כולם בראשית". אלא יתחיל עכשיו! מפרשת וזאת הברכה! ובשנה הבאה, כשיגיעו ל"וזאת הברכה" כבר יהיה לך את כל התורה, כי וזאת הברכה למדת כבר. לכן תתחיל כבר מוזאת הברכה, "וזאת הברכה" היא לא פרשה קלה, צריך להבין את הביאור שלה.

ועכשיו יש זמן, עכשיו אדם ישב וילמד את הביאור של זאת הברכה, והוא יהיה שמח. ואז כשיקראו את וזאת הברכה, הוא יהיה מבסוט, כי הוא יודע את זאת הברכה, יש לו כבר פרשה אחת ביד. הוא התחיל. וגם יגידו עליו בשמיים: "זה התחיל!".

חובת השמיעה בקול החכמים

ועכשיו שכבר הזכרנו את וזאת הברכה נדבר מעט על דבר גדול שיש בפרשת וזאת הברכה: בפרשה מזכירה התורה שצריך לשמוע בקול משה רבינו "אשר לא קם נביא בישראל כמשה". וכבר מצינו בתורה שכל מה שהחכם אומר יש לשמוע בקולו, אפילו יאמר לך על ימין שהוא שמאל ועל שמאל שהוא ימין. אומר הרמב"ן: אפילו תחשוב בליבך שהם טועים, והדבר פשוט בעיניך כפי שאתה יודע להבחין בין ימין לשמאלך, תעשה כמצוותם. ומסיים הרמב"ן במילים כדורבנות: כי רוח ה' על משרתי מקדשו, ולא יעזוב את חסידיו לעולם, נשמרו מן הטעות ומן המכשול.

האם ניתן לחטוף את הפתקים?

ועכשיו יש לנו בעזרת השם ביום חמישי בערב את הושענא רבא. זה יום "הושע-נ"א", הושע את יום הנ"א [מראש חודש אלול] שהוא רבא. וזה יום קדוש מאוד, יום שהתפילות בו מתקבלות.

ביום הושענא רבא יש את "החותם החיצון" - כך זה נקרא אצל המקובלים. כלומר, בשעת הנעילה ביום כיפור היה "חותם הפנימי" שבו נחתמו כל עם ישראל, כל אחד לפי הזכויות שלו.

אבל עדיין מחכה הקב"ה שאנחנו נעשה תשובה, עד יום הושענא רבא, אם עשינו, מוטב, ואם לאו, יש "חותם חיצון", בהושענא רבא, זה נקרא "חותם המשנה". ולכן בלילה הזה קוראים את "משנה תורה".

ולכן ביום ראשון בלילה, שזה ליל הושענא רבא, אדם צריך עד חצות לגמור את כל ספר דברים, שנקרא ספר "משנה תורה", וברגע שהוא גמר את זה, על ידי זה נעשה "החותם החיצון", שזה קובע על הבן אדם מה יקרה איתו, ומה יהיה איתו באותה שנה. ובבוקר, ביום הושענא רבא, נמסרים הפתקים לשלוחים, ואין כל כך כבר מה לשנות.

אבל רבינו האר"י אומר, שבכל זאת, גם אחרי חצות לילה, שכבר נעשה החותם הזה, בכל זאת אפשר עדיין לקחת מיד השליחים את הפתקים. ומי שעדיין לא חזר בתשובה ועכשיו חוזר, אפשר. אבל רבינו האר"י אומר שזה רחוק. אם אדם עד עכשיו לא עשה תשובה, רחוק שעכשיו יעשה תשובה. ובכל זאת, יש דבר כזה שאפשר לקחת את הפתקים. עד מתי? עד יום שמחת תורה!

ה"כתר" של מוסף של שמחת תורה

כל התהליך שהתחלנו בראש השנה, עד שאומרים את ה"כתר" של מוסף ביום "שמחת תורה", כשאומרים "שמע ישראל", שם נגמר העניין! גומרים את כל העבודה שהתחלנו מראש השנה! הכל זה תהליך אחד. כל הסוכות, הנענועים, והכל, זה מחזרות אחת. ומתי חותמים את הכל? ביום שמחת תורה, ואז עושים שמחה לסיומה של תורה.

"תרום לי את הכסף להקמת המקווה, את כל המיליון פאונד, ואני מבטיח לך שתזכה בבית המשפט ולא תצטרך לשלם כלום לעורכי דין" ר' יוסף התלבט ושלח את השאלה לרבי חיים קניבסקי

אבל העבודה הגדולה שיש לפני שמחת תורה, זה ביום הושענא רבא, ולכן בהושענא רבא מרבים בסליחות ומבקשים רחמים, ואפשר לשנות את הכל ביום הושענא רבא.

שלא תהיה בושה וחרפה

ומה יכול לשנות את הכל? זה התורה. אם רואים בשמיים, שאדם מקבל

סע לארץ ישראל ורק שם תבריא

וכעין זה כתב החתם סופר, שהקב"ה מציל את לומדי התורה מידי שגיאות, ואינם טועים בדבריהם. ואם אתה חושש שהם טועים, דע לך שרוח ה' עליהם, וישמרו מטעות ומכשול. "אמונת חכמים" היא אחת ממ"ח הדברים שהתורה נקנית בהם, ומצווה זו, יחד עם האיסור לסור ימין ושמאל, מובאת בספר החינוך כמצווה הנוהגת בכל הדורות. מי שדבק בחכמים ושומע להוראתם אינו ניוזק כלל, והוא יודע תמיד שהוא עושה רצון ה'. גדולי ישראל רואים למרחוק דברים שעין רגילה אינה רואה. ודברים שהם אומרים מליבם, זו התורה בעצמה.

ידוע מה שאירע עם הצמח צדק, שהגיע אליו יהודי שהיה חולה במחלה קשה ולא נמצא מזור למחלתו. אמר לו הצמח צדק: "סע לארץ ישראל, ושם תבריא", משום שבמחלה כזאת לגבי בהמה פוסק הבית יוסף להכשירה, ומכיוון שהצמח צדק היה רבה של ארץ ישראל, זכותו תגן בעדו שיבריא. ואכן כך היה!

"לא רק שאיני חפץ בעיסקה זו!"

בספר אמונה שלמה מובא סיפור על החזון איש: רבי משה חיים אוקון החליט, בשל מצבו הכלכלי הדחוק, לצאת ולעסוק במסחר, ופתח עסק לפרוות ויקרניות. ככל צעד ושעל התייעץ עם מורו ורבו החזון איש, וכך זכה לברכה גדולה בעסקיו: מדי שבוע בשבוע חתם על עסקאות שהגדילו את הונו בסכומים נכבדים.

יום אחד נכנס לחנותו יבואן גדול העוסק בפרוות, והציע לו עסקה נפלאה ובטוחה שאי אפשר היה לסרב לה. ר' משה לבש מיד את מעילו והתכוון לצאת. שאל אותו היבואן: "לאן אתה הולך? אינך מעוניין בעסקה נפלאה זו?" השיב ר' משה: "אני מעוניין מאוד, אך כל דבר לפני שאני עושה אני מקבל את אישור מורי ורבי". כשהציע את פרטי העסקה לפני החזון איש, אמר לו החזון איש: "לא רק שאיני חפץ בעיסקה זו, אלא שברצוני לבקשך לחסל ולמכור מיד את כל הסחורה שברשותך! מהר, ועשה זאת בימים הקרובים!"

כתלמיד שאינו סר מדברי רבו, קם ר' משה ממקומו וללא כל שאלה חזר לחנותו ופתח ב"מכירת חיסול" גדולה, ותוך כשלושה ימים לא נשארה בחנותו אפילו פיסת פרווה קטנה. לא חלף שבוע ימים, ולפתע ענף הפרוות נשחק וקרס בכל העולם, וכלל הסוחרים שנותרה סחורה זו בחנותם הפסידו מכך מאוד.

ישנם אלפי סיפורים כאלה על גדולי ישראל מכל העדות והחוגים. רבי בן ציון אבא שאול היה סנדק בבית, והנה ראה שלתינוק יש דלקת בעיניים. מיד אמר שלא ימולו את התינוק. היה שם רופא עיניים שבדק את התינוק וקבע שהברית לא תזיק לו, אך רבי בן ציון אמר שכיוון שבשולחן ערוך כתוב לא לעשות ברית כשיש כאב עיניים, אין לעשות. לאחר זמן התברר שדמו של התינוק היה מזוהם, ואילו היו מלים אותו כדעת הרופא, היה מת במקום. מי ששומע לחכמים אינו יכול להיכשל.

החפץ חיים נרדם באמצע השיחה

סיפר רבי שלמה ברעוודא: שני בחורים משיבת מיר בליטא חלו במחלה נדירה. שלח אותם המשגיח רבי ירוחם אל אחד מגדולי הדור, שהתגורר במקום מרוחק ביותר ממיר, כדי לשאול אותו על רופא מסוים הנמצא באזור מגוריו. לפני שיצאו לדרך הזהירם רבי ירוחם על שני דברים: להתיעץ עם אותו רב בכל פרט ולא להמרות את פיו חלילה, ולסור בדרכם אל החפץ חיים ולבקש את ברכתו: "בלא ברכה ממנו אל תמשיכו בדרככם".

השניים יצאו לביתו של החפץ חיים. כשהגיעו, אמרו להם בני הבית

שהחפץ חיים, שהיה אז זקן מופלג, עלול להירדם באמצע השיחה עמם ולשקוע בשינה ממושכת במשך כמה שעות. ואכן כך היה: מיד לאחר שנכנסו ואמרו לו את מבוקשם, נרדם. חלפו כמה שעות, והזמן שעמד לרשותם עד מועד יציאת הרכבת עמד לחלוף. כמעט שנתייאשו מלזכות בברכת הצדיק, אך לפתע התעורר החפץ חיים ובירך אותם.

התורה משנה את הטבעים, משנה את האדם, מסדרת אותו, והוא נעשה אדם אחר. ולכן כולם רוקדים: צעיר, זקן, טיפש, חכם, כולם שמחים

הם המשיכו בדרכם עד שהגיעו למחוז חפצם, וסרו מיד לבית הרב וקיבלו ממנו הוראה מפורשת: אם ירצו הרופאים לנתח, שלא יסכימו בשום אופן להינתח אלא על ידי רופא פלוגי. אחד מהם ציית להוראה והתעקש לקבל את הטיפול אך ורק מאותו רופא, ולאחר זמן הבריא.

חברו, כשבא לקבל טיפול במחלתו, מצא שאותו רופא נעדר מהמקום, ואמר שהוא מעדיף להמתין עד שיחזור. הרופאים השפיעו עליו לפנות לרופא אחר, "רופא מצוין" לדבריהם, ולא כדאי לדחות את הטיפול. הדברים השפיעו עליו, ולמרות אוהדת הרב הסכים להינתח על ידי הרופא השני. אחרי שלושה ימים נפטר.

הספר נפתח בדיוק באותו עניין

סיפר רבי יחזקאל אברמסקי: "פעם, בתקופת רבנותי בסלוצק, עסקתי בנושא מסוים וכתבתי תשובה. באותו נושא חיווה את דעתו פוסק הדור רבי יצחק אלחנן ספקטור, ודעתי הייתה שונה משלו, וחלקתי על דבריו. באותו בוקר נכנסו הבולשביקים לעירנו. ידעתי שמבקשים אותי בשל פעולותיי לחיזוק התורה והיהדות ברחבי רוסיה, ונמלטתי לאיזה בית שהתגוררה בו אלמנה קרובת משפחה כדי להסתתר עד יעבור זעם.

חיפשתי ספר ללמוד בו ולא מצאתי. פניתי אל האלמנה ושאלתי אם אוכל לקבל ספר כלשהו. תחילה השיבה שאין לה שום ספר בבית, אך מאוחר יותר נזכרה שעל אחד הארונות מונח ספר שהשאיר בידה בן משפחתה. נטלתי את הספר, ולמרבה הפלא היה זה "שו"ת באר יצחק לרבי יצחק אלחנן. כשפתחתי אותו, נפתח הספר בדיוק במקום שבו הוא דן ופוסק באותו עניין שחלקתי עליו. מיד הבנתי מפני מה נחתה עליי הצרה הזו, ותיארת לי לעצמי שעוד באותו יום יתפסוני. לא עברו אלא שעות מועטות, והבולשביקים עצרו אותי והגלו אותי לסיביר.

לילה אחד, לאחר חודשים ארוכים של מאסר בסיביר, חקירות קשות ועינויים, שכבתי על דרגש העץ שניתן לאסירים וראיתי בחלומי את רבי יצחק אלחנן מביט עליי ומחייך. כשהקיצתי אמרתי לשומרים: "תראו שאני היום ישתחרר" וכך אכן היה: אותו יום, ערב יום הכיפורים של שנת תרצ"ב, נמסרה לי ההודעה המשמחת שאני משוחרר" הוא סיים את סיפורו במילים אלה: "כן, רבי יצחק אלחנן, שהיה רבן של ישראל, לימד אותי כיצד חייבים להישמע בקולם ולפסיקתם של גדולי פוסקי הדור"

"שיפטר את העורך דין"

מסופר על יהודי בשם ר' יוסף קופמן מלונדון, בעל סוכנות ביטוח. יום אחד פשטו השלטונות על משרדו, ערכו חיפוש ומצאו דברים שלטענתם היו עבירה על החוק. הוגש נגדו כתב אישום, והתביעה ביקשה להטיל עליו עונש מאסר של 14 שנה.

באותה תקופה הגיע אליו רב בית כנסת מראש העין, ואמר לו שהוא

לי הצעה בשבילך: אני מוכן לבטל את כתב האישום, אבל תבטיח לי שתארגן לי פגישה עם הרב שלך בבני ברק. אם הוא כזה איש פלא, אני חייב לראות אותו וללחוץ את ידו... זה הכח הגדול של אמונת חכמים!

הוא ילך לישון? יפצה גרעינים?

אם אדם למד טוב את חמשה חומשי תורה, הוא יכול לעשות "סיום" של התורה שבכתב. אמנם זה לא כל תורה שבכתב, כי יש את כל התנ"ך, אבל לפחות יש לו על מה לשמוח - יש לו ביד את חמשה חומשי תורה, איזה שמחה גדולה, זה עשירות גדולה!

ואחרי שאדם יודע את חמשה חומשי תורה, הוא יכול ללמוד גם משניות, ואז הוא ידע ששה סדרי משנה, והוא עוד יותר שמח, ואחר כך הוא יכול ללמוד ולדעת את כל הש"ס, ואחרי זה הוא יכול ללמוד ולדעת את כל הרמב"ם!

זה לא קשה! כולנו יכולים לדעת! מי שרוצה, יכול ללמוד ולדעת, וכאשר הוא עמל, בשמיים רואים אותו, ו"נפש עמל - עמלה לו". אפילו אם עכשיו הוא לא מבין, אבל יפתחו לו שערי שמיים. הרי זה כמו שאם אתה רואה שהבן שלך כל כך רוצה לדעת, אתה לא תפתח לו את השערים שידע? בטח שתפתח לו!

ככה הקב"ה רוצה לראות שאנחנו באמת רוצים, ואז הוא יפתח לנו את השערים. אם אתה תדפוק ותדפוק, הקב"ה יפתח לך! ואפילו אם הראש סתום, הקב"ה פותח את השערים, לומד, לומד, עד שפתאום אדם רואה שהוא מבין, הוא התחיל לאדם אחר, נפתחים לו השערים. אין דבר כזה שאדם יוותר! אין לוותר!

"ואותי יום יום ידרשו" - מה האדם יעשה? ילך לישון? יפצה גרעינים? לא! יהיה רציני! וזה גם יתן לו שמחה גדולה. אבל מי שמוניח ולא לומד - הוא לא ידע מה שכתוב, וזה הבושה הגדולה ביותר.

כולם שמחים בשמחת תורה

עכשיו בחג "שמחת תורה" יש אנשים שהם בבחינת "חתן תורה", זה מי שלמד את הכל, והוא באמת מסיים. אבל גם מי שעדיין לא למד, הוא יכול להיות בבחינת "חתן בראשית..." - זה מי שרוצה עכשיו להתחיל, הוא אומר: "רבונו של עולם, אני עכשיו מתחיל". זה לא בושה, נתחיל כמו בן. רבי עקיבא התחיל ללמוד בגיל 40. זה "חתן בראשית", מתחיל ללמוד, להבין, לדעת, ולאט לאט הוא ידע ויבין, וזה שמחה גדולה ביותר.

ולמעשה, כל עם ישראל שמחים בשמחת התורה. שזכינו במתנה הגדולה - התורה הקדושה, שהיא משנה את הבן אדם. אם אבן - הוא נימוח, אם ברזל - מתפוצץ, התורה משנה את הטבעים, משנה את האדם, מסדרת אותו, והוא נעשה אדם אחר. ולכן כולם רוקדים: צעיר, זקן, טיפש, חכם, כולם שמחים.

המעיר של הרב נקרע וכל אחד מהקהל לקח חתיכה...

רבינו האר"י כותב, שמי שרוקד ומזיע בשמחת תורה, לכבוד התורה, הזיעה הזאת מוחקת לו את כל העוונות! יש עוונות שהם רשומים במצח או בעצמות של האדם. ועל ידי שהוא מזיע בשמחת התורה, הזיעה הזאת מוחקת לו את כל העוונות.

בישיבת "קלם", איך ראש הישיבה היה קובע מי בחור רציני ומי לא? איך הוא יכיר את הבחורים? הוא היה בודק על ידי הריקודים והשמחה בשמחת תורה. מי ששמח ורוקד הרבה, סימן שהוא לומד טוב, הוא מבין מה זה תורה. אבל אם הוא לא שמח הרבה, סימן שהוא לא לומד מספיק! איך הוא ישמח? הוא לא מבין מה זה תורה, והוא לא שמח.

מספרים על הצמח צדק שהיה רוקד בעת ההקפות בלי הפסקה, ואפילו אברכים צעירים לא יכלו להשיג את קצב הריקוד שלו. והוא היה אומר

רוצה לבנות מקווה, וזקוק לתרומה הגונה לשם כך. אמר לו ר' יוסף שאינו יכול כרגע לתרום סכומים גדולים, שכן יש לו משפט ועליו לשלם הון תועפות לעורכי דין, בתקווה שיצליחו לחלץ אותו מהעונש הכבד המרחף מעל ראשו. ההערכה הראשונית הייתה שההגנה המשפטית בתיק כזה תעלה כמיליון פאונד.

אותו רב לא נבהל, והבטיח: "תרום לי את הכסף להקמת המקווה, את כל המיליון פאונד, ואני מבטיח לך שתזכה בבית המשפט ולא תצטרך לשלם כלום לעורכי דין" ר' יוסף התלבט ושלח את השאלה לרבי חיים קניבסקי.

רבי חיים ענה בקצרה: "שיפטר את עורך הדין, והקב"ה יהיה העורך דין שלו" היהודי, ששמע דיבורים כאלו מרבי חיים ובאמונת חכמים יוקדת בליבו, הרים באותו רגע טלפון לעורך דינו והודיע לו שהוא מפוטר. הכסף נתרם במקומו לבניית המקווה בראש העין. לאחר מכן שאל מה לעשות בכל זאת, האם נדרשת ממנו איזו השתדלות, ורבי חיים ענה שאינו צריך לעשות דבר.

"אני לא מאמין בתיק הזה"

לאחר זמן ראו בבית המשפט שאינו מיוצג בעורך דין, ולכן שלחו לו סניגור מטעם הסניגוריה הציבורית, אך היהודי סירב לדבר עמו. הוא הסביר שהרב שלו נמצא בבני ברק, ושהקב"ה בכבודו ובעצמו יהיה עורך דינו. אביו, שהיה שותפו בעסק ונדרש גם הוא להתמודד עם אישום חלקי, נבהל ממעשי בנו ופנה אל ראש ישיבת גייטסהד, רבי אברהם גורביץ: "מישהו צריך לדבר עם הבן שלי, הוא מתנהג בצורה לא הגיונית, יכניסו אותו לכלא ל-14 שנה חלילה" רבי אברהם גורביץ ביקש לראות את תיעוד השיחה עם רבי חיים, וכשראה שרבי חיים אמר שעורך דינו יהיה הקב"ה, אמר לאב המודאג: "אם רבי חיים אומר כך, זה מה שיקרה. הבן שלך לא צריך עורך דין"

התנהגותו המוזרה של היהודי עוררה עניין רב, עד שהזמינו אותו לשיחה אצל התובע הראשי של לונדון, שאמר לו: "אני פה כבר 33 שנה עושה את העבודה הזאת. לא משנה מה הרב שלך אמר לך: עם עורך דין טוב יש לך סיכוי לצאת בהסכם, בלי ייצוג תלך לכלא להרבה מאוד שנים" אך ר' יוסף קופמן נשאר בשלו וסירב לקבל ייצוג. כשהגיע מועד המשפט, התקשר אליי לקבל הדרכה, ואמרתי לו שרבי חיים אמר שיכול ללכת לבית המשפט, אבל ממילא לא יהיה משפט.

הוא הגיע במועד, התיישב על ספסל הנאשמים, השופט נכנס, והתובע בתיק נעמד על הדוכן. אך באותו רגע קרה דבר מופלא: נציג התביעה אמר לשופט: "אני לא יודע מה קרה, אבל אני לא מאמין בתיק הזה. אני

"אבא, אני לא יכול היום, אני רוצה היום קצת כדורגל..." והאבא משתומם: "מה??? כל זה הכנתי בשבילך, ואתה רוצה כדורגל?! איזה טיפש מטופש!" איזה בושה זו? אבל לפעמים גם אנחנו כך!

מרגיש שאנחנו רודפים אחרי בן אדם בלי סיבה, ואני מבקש לפרוש מהתיק" השופט דחה את דיון הפתיחה למחרת, אולי תמצא התביעה תובע אחר שכן מאמין בתיק.

למחרת פגש שם את התובע הראשי עצמו, אותו אחד שהזהיר אותו ללכת עם עורך דין טוב. התברר שגם אנשים נוספים בתביעה לא האמינו בתיק. התובע הראשי אמר לו: "אני יכול למצוא תובע שכן יתבע אותך, אבל אני רואה שקרה כאן דבר מופלא שמעולם לא אירע אצלנו. יש

שפנינים הכוונה לפני ולפנים? ולא פירשו את הפסוק לפי הפשט?
שהתורה יקרה יותר מ"פנינים" - אבנים טובות ומרגליות, הרי יש
פנינים ששוים הן רב, מיליארדים, שהתורה שוה יותר מכל הפנינים?
והתשובה היא, שלא יתכן שהפסוק בא לומר שהתורה יותר יקרה
מדבר של עולם הזה, כי אי אפשר בכלל לדמות רוחניות ולומר שזה
יותר יקר מדברי העולם הזה, כי זה הבדל שמים וארץ, ואין קשר

**מעלת תלמיד חכם אין למעלה ממנה! ומה
המעלה שלו? שאחרי מאה ועשרים שנה כשהוא
עולה למעלה, אין מקום שנועלים אותו בפניו! אי
אפשר להגיד לו: "לכאן אתה לא נכנס"**

בכלל - כל רגע של תורה, לא יערכנה זהב וכסף. כל העולם הזה וכל
תענוגיו, לא שווה אות אחת של תורה. אתה יודע מה זה תורה? מה
זה שייד? ולכן הגמרא היתה מוכרחת לפרש שפנינים זהו גם דבר
רוחני, הכי יקר שיש בעולם, וזה "כהן גדול לפני ולפנים"! ועל זה אמרו
שתורה יותר יקרה.

מטרת כל הימים הנוראים

צריך לדעת, שכל המטרה שזכינו להתקדש ולהטהר בימים הקדושים
הללו, זה כדי שנוכח לקבל את התורה, ולכן לא ניקח את זה כלאחר
יד. אלא כולנו, בלב אחד כאיש אחד, נתחזק בלימוד התורה ונקבל על
עצמנו ללמוד ולדעת את התורה.

אדם יבוא היום או מחר לבית, ויתחיל לראות את הפירוש על פרשת
וזאת הברכה, בשנים שלושה פסוקים, עם רש"י, עם מפרשים, כמה
זה טוב. וגם אם ילמד חצי פרשה, זה טוב מאוד. ויחזור ויחזור. כדי
שיהיה לו ביד, ושהכל יהיה מסודר בראש של האדם, כי אם לא
עכשיו, אימתי התורה הקדושה תהיה לנו ביד?

וגם לקבוע זמן ללימוד תנ"ך. וגם אדם יקבע זמן ללמוד משניות.
שהגאולה באה על ידי המשנה! ויקבע לו זמן ללמוד גמרא, ולמשל
אדם שלומד דף יומי, איזה זכות יש לו! יש לו דף גמרא כל יום!
ואם הוא יחזור על זה, הוא יכול להגיע למעלות נשגבות, והיו בידו
מסכתות שלימות! התורה אין לה גבולות. והדבר הכי גדול, זה שאדם
משקיע את כל כולו, ואת כל המחשבות שלו, רק בתורה הקדושה.
בעזרת השם, שנוכח להשקיע.

הי"ד נכנס והגר"א קם מלוא קומתו

והנה בשמחת תורה אנחנו מתחילים "בראשית", ובשבת הבאה בעז"ה
נקרא את כל פרשת בראשית. ובראשית ראשי תיבות אור תורת רבי
שמעון בר יוחאי. זה סימנא טבא.

וכל בריאת העולם היא בשביל התורה! מה זה "בראשית"? אומר
רש"י המקרא הזה אומר דרשני, "בראשית" - בשביל התורה שנקראת
"ראשית", בשביל ישראל שנקראו "ראשית", כל תכלית בריאת
העולם זה בשביל התורה. כל האמריקאים, וכל הפרסים, וכל העולם
כולו, כולם עבדים של מי שלומד תורה. כולם עבדים של עם ישראל,
שלומדים תורה. מי שומר על מי? הם שומרים עלינו, או אנחנו
שומרים עליהם? מי שלומד תורה, הוא שומר על כל העולם. אין
מישהו אחר.

לכולם: "תרכדו גם אתם, כדי שתזכו לבני חיי ומוזני" - ככה היה הלשון
שלו. ואומרים, שהמעיל שהוא היה לובש בשמחת תורה, היה כולו
מתמלא בזיעה, והיה נקרע לחתיכות מרוב הריקודים. וכל אחד מהקהל
היה לוקח מהמעיל חתיכה לסגולה.

כולל את כל החגים

היה יהודי אחד, שנכנס אצל בעל התניא, ואמר לו: "כבוד הרב יסביר לי
בקיצור מה זה שמחת תורה". והרב אמר לו: שמחת תורה, זה תמצית
מרוכות של אור התורה, ובמשך השנה שמים ממנה כמה טיפות,
מערבבים אותה בכמויות אדירות של מים, וזה נעשה טעים
ומתוק. זה שמחת תורה - תמצית שמחת התורה של כל השנה!
וזה אמת, ולכן חייבים לעשות כל מה שאפשר.

רבי אליהו מני אומר, שהיה חסיד אחד [וזה הוא בעצמו],
שבשמחת תורה היה מנשק את הספר תורה, והיה מתחנן ובוכה.
אמרו לו: "למה כבודו בוכה", והיה אומר להם: "אני מתחנן לפייס את
התורה על מה שביטלתי אותה ועל עלבונה הגדול, ומכאן והלאה, אני
מתחנן ומבקש שאזכר לשמור על דבריה".

לכן צריך לשים לב, ששמחת התורה היא השמחה הגדולה ביותר.
רבותינו אומרים, ששמיני עצרת - שמחת תורה, הוא חג שכולל את כל
החגים, כי פסח זה זמן חירותנו, ושבועות הוא זמן מתן תורתנו, וסוכות
הוא זמן שמחתנו. וכל החגים רמוזים במילה שמח"ת שהיא ראשי
תיבות: חירותנו, מתן תורתנו, שמחתנו. כי שמחת תורה כוללת את כל
החגים כולם.

כל הדלתות נפתחות!

"תורה צוה לנו משה מורשה קהילת יעקב" - צריך לזכות לאור הגדול
של התורה, לשמוח ולרקוד. ואדם צריך לעשות כל מה שהוא יכול, כדי
לזכות לתורה.

וצריך לדעת, שתלמידי חכמים יש להם מעלה שאי אפשר לתאר אותה,
מורנו חכם בן ציון אבא שאול כאשר למדנו אצלו ביישיבת פורת יוסף,
היה אומר לנו, שבשמיים, מעלת תלמיד חכם אין למעלה ממנה! ומה
המעלה שלו? שאחרי מאה ועשרים שנה כשהוא עולה למעלה, אין
מקום שנועלים אותו בפניו! אי אפשר להגיד לו: "לכאן אתה לא נכנס",
אלא להיכן שהוא מגיע, הדלתות נפתחות בפניו!

והוא היה אומר, שלא כך נוהגים בשמיים עם אף אחד אחר! לא עם
צדיק, ולא עם חסיד, אלא רק עם מי שהוא תלמיד חכם. שהכל פתוח
בפניו. תארו לכם מה זה מעלת תלמיד חכם!

אי אפשר לומר שתורה יקרה מפנינים?

הפסוק במשלי אומר על התורה: "יקרה היא מפנינים" - ומפרשת
הגמרא, ש"פנינים" אין הכוונה כפשוטו, אלא "פנינים" זה מלשון "לפני
ולפנים" - שהתורה יותר יקרה מכהן גדול שנכנס לפני ולפנים. שהרי כהן
גדול יכול להיכנס לתוך המקום הכי קדוש - קודש הקדשים לפני ולפנים,
רק פעם בשנה, ביום הכי קדוש ביום הכיפורים. וגם באותו היום הוא
נכנס רק ארבע פעמים, ולרגעים ספורים, ואסור לו להתעכב ולהסתכל.

אבל תלמיד חכם שלומד תורה, הוא יותר גדול מכהן גדול לפני ולפנים,
כי כהן גדול יכול רק פעם בשנה להיכנס לקדש הקודשים, ששם ארון
הברית - התורה, אבל תלמיד חכם, שהראש שלו בתורה, מעלתו גדולה
יותר כי הוא כל הזמן נמצא לפני ולפנים!

אבל לכאורה צריך להבין את הגמרא הזאת, מדוע הגמרא מפרשת

העולם חייב שפע רוחני! ובעיקר, את התורה של רבי שמעון בר יוחאי, את כל התורה מתחילים עם רשב"י. לכן צריך שאדם, יגרום וזהו, ובשביל להבין את התורה, יעשה את כל מה שיכול, בשביל התורה.

כל אחד יקח את הדברים לליבו, וכך הוא יזכה אותנו, שאם אתם תלמדו טוב, אז גם אני ילמד טוב. ואחר כך לא יהיה לי בושה. ולכן אני רוצה גם בלי נדר, עד יום שמחת תורה, להשתדל לדעת ללמוד את וזאת הברכה. ואחר כך נלמד בראשית.

ולכן עד שמחת תורה צריך לדעת "וזאת הברכה". ואחר כך יש לך יום רביעי וחמישי ושישי ושבתי, כדי ללמוד ולדעת, כל פרשת בראשית. קצת להתאמץ. אבל אחר כך זה קל, כי יש לך זמן כל השבוע ללמוד את הפרשה ולחזור ולחזור, כל יום תלמוד עליה אחת.

אני הייתי עושה פה במשך שנים, כל שבוע מבחן על כל הרש"י של הפרשה. כי מי שרוצה להיכנס ללמוד צריך "רישיון"... יש מבחן, למדת בראשית? אתה יכול להיכנס, בלי זה אי אפשר! וגם במשך שנים היינו עושים מבחן על הבן איש חי, גם בירושלים, וגם בבתי ים.

הוא חשב שאנחנו יודעים...

רבי מרדכי שרעבי, היינו לומדים איתו שלוש פעמים את כל הבן איש חי. שנה ראשונה ושנייה היינו חוזרים עליה שלוש פעמים איתו, איתו ביחד. כל כך הוא היה מקפיד עלינו. אבל את הפרשה עם רש"י לא למדנו איתו, כי הוא חשב שאנחנו יודעים כבר... אבל לא היינו יודעים.

וגם צריך להנחיל את זה לדורות הבאים, לילדים שלנו, אדם יחנך את הילדים שלו, ילמד איתם, וישריש בנשמה שלהם, כמה אדם צריך להתבטח אם הוא חלילה לא ידע חמשה חומשי תורה?

וצריך ללמוד עם עול מלכות שמיים, כמו שאומר הגאון חיד"א: "בראשית ברא אלקים" עולה גימטריא "שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד" - 1118. ואז בעזרת השם נזכה. איך אומר הגאון חיד"א? בראשית, זה השכינה הקדושה. כי בראשית ראשי תיבות: ביתי, רעייתי, אחותי, שכינתי, יונתי, תמתי. כל זה ביטויים לשכינה הקדושה.

ה' יזכה אותנו, שנזכה להתעלות וללמוד ולדעת את כל התורה. והקב"ה יברך את כל הקהל הקדוש, שתהיה שמחת עולם על ראשם, כל ימיהם יהיו בשמחה שאין כמותה בעולם. ושנזכה כולנו לשבת ולעסוק בתורת ה' באופן אמיתי, לשם שמיים, לכבודו יתברך, לדעת את כל התורה, לזכור אותה, ולקיים את כל דברי תלמוד תורתנו באהבה.

ונברך גם את כל המאזינים, דרך הלוויין, דרך רדיו מורשת, ערוץ אלפיים, רדיו דרום, וכל אלה שמעבירים את השיעור, והלומדים בעלון "האוצר השבועי", מלכא דעלמא יברך את כל המאזינים, יברך יתהון, יזכו לשנים רבות נעימות וטובות בריאות ושמחות, מועדים לשמחה. חגים וזמנים לששון, וחיים טובים מעתה ועד עולם. וכן, יהי רצון ונאמר אמן.

"אם לא בריתי יומם ולילה, חוקות שמיים וארץ לא שמתי", אם אין תורה - אין עולם! וכבר אמרתי לכם שיום אחד, נכנס איזה ילד לפני הגר"א, והגר"א קם לכבודו, הנוכחים שהיו שם התפלאו מאוד, ושאלו את הגאון מוילנא מדוע הוא קם לכבוד הילד? מה קרה?

והגר"א אמר להם: אני רוצה לגלות לכם, שאתמול בלילה היה איזה רגע, שלא היה אף אחד בעולם שעסק בתורה. רק הילד הזה! וכל העולם, עמד בזכותו!

החתן הלך לשחק כדורגל

לכן, כבר בתחילת בראשית, רמזו לנו כל זה, שהכל בשביל התורה ובשביל ישראל, כי זה יסוד בריאת העולם. ובהמשך ספר בראשית, אבות העולם סללו לנו את הדרך.

ואחרי שמבינים את זה, וכי אדם ילך לשחק כדורגל? הלא למה הדבר דומה? לאיזה עשיר מופלג מיליארדר, שיש לו בן יחיד. כאשר הגיע אותו הבן לפרקו, הוא לקח איזו בחורה, ורצה להתחתן. והאבא הזה, הכין לבן שלו חתונה, שכל העולם יבוא אליה, בתי חרושת שלמים, כולם רק עובדים בשביל החתונה הזאת, מייצרים ימים ולילות, הכל בשביל החתונה.

בתי חרושת של חד פעמי, אצל אחת שתיים... בתי חרושת של ספסלים, כיסאות, נברשות, כולם מייצרים עבור החתונה. וכן בתי מלון, מסעדות, כולם מכינים אוכל לחתונה. תאר לך איזה חתונה מפוארת ויקרה.

הגיע יום החתונה, והאבא קורא לבן שלו, ואומר לו: "הגיע הזמן, בוא נלך לחופה". נתאר לנו שהבן אומר לו: "אבא, אני לא יכול היום, אני רוצה היום קצת כדורגל..." והאבא משתומם: "מה??? כל זה הכנתי בשבילך, ואתה רוצה כדורגל? איזה טיפש מטופש!" איזה בושה זו?

אבל לפעמים גם אנחנו כך! הקב"ה אומר לנו: "תשמע, הכנתי לך את כל העולם בשביל שתלמד תורה. ואתה רוצה ללכת לישון? מה אתה עושה? כל זה בשבילך, חביבתי!". את כל העולם הקב"ה הכין בשבילנו,

אני הייתי עושה פה במשך שנים, כל שבוע מבחן על כל הרש"י של הפרשה. כי מי שרוצה להיכנס ללמוד צריך "רישיון"... יש מבחן, למדת בראשית? אתה יכול להיכנס, בלי זה אי אפשר!

כדי שנעסוק בתורה הקדושה, ואנחנו נלך לאבד את הזמן? אין דבר כזה, אין!

צריך "רישיון" כדי להכנס לשיבה

צריך לדעת, שכל העולם החומרי הזה, לא יכול להתקיים בלי רוחניות.

המבצע השבועי - בחנות הישיבה (המבצע הינו לקוראי העלון ולשבוע בלבד)

הרב מרדכי שרעבי זיע"א

ספר על תולדות חייו של מו"ר המלו"ב רבי מרדכי שרעבי זיע"א בהוצאת ישיבת "נהר שלום" ישיבתו של הרב זיע"א בליווי תמונות צבעוניות וסיפורי מופת מעדידות חיות

סט סדר היום מועדים ב"כ

א. מועדים ב. מועדים הלכות ומנהגים, עובדות והנהגות, על כל חגי ישראל ע"פ מנן השו"ע וכו', ועפ"ד האריז"ל ורבינו הרש"י זיע"א וכתבי המקובלים זיע"א ומנהגיהם.

מותחילים מזכר אשית

לרגל תחילת השנה

מבצע ענק על סט ה"אוצר"

עשרה כרכים

מאוצר שיחותיו ומאמריו

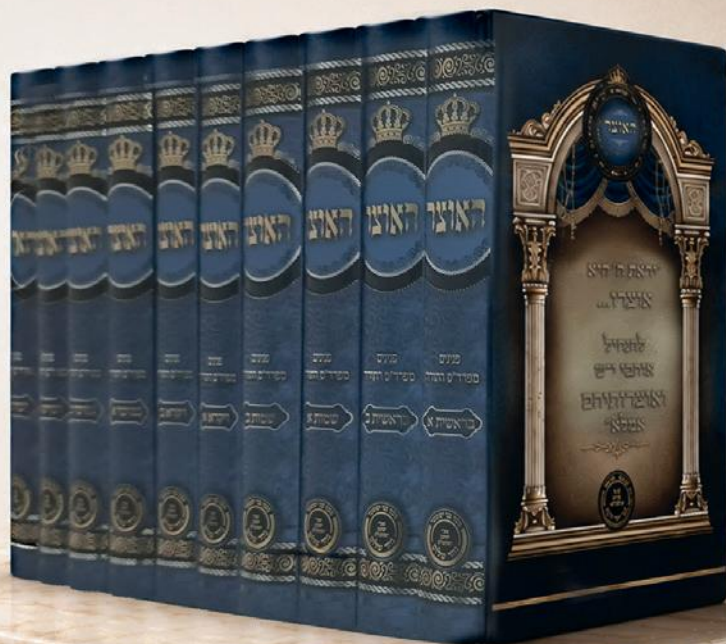
של מו"ר הרב בניהו שמואלי שליט"א

על סדר פרשת השבוע

הכולל בתוכו מאמרים ע"פ פרד"ס התורה

בתוספת הזוהר הקדוש על הפרשה

20% הנחה

ניתן להשיג בישיבת נהר שלום בחנות סגולה ובחנות הנבחרות

הפצה ראשית "סגולה" 02.644.3300

סגולה

מעוה אושפיזין

המחולקים מדי יום בחג אחרי הנענועים בכוונות
לתלמידי חכמים מקובלים מכוונים ע"י

מו"ר **ראש הישיבה** שליט"א

וכבר כתבו גדולי הפוסקים ובראשם הרמב"ם
גודל מעלת הצדקה לעניים לכבוד האושפיזין בחג הסוכות

להשתתפות המצוה החשובה חייגו

02-624-9000

כמידי שנה אנו שמחים להודיע
לקהל הרחב כי בעזהשי"ת יתקיים

שובמזהב בית השואבה

מיוחדת כמנהג המקובלים בית א-ל תכב"ץ

בהשתתפות
חכמי ורבני הישיבה הקדושה
בליוי תזמורת מיוחדת

בסוכת הענק של ישיבתנו הקדושה
רח' שילה 6 ירושלים

ביום ראשון א' דחול המועד

ט"ז תשרי תשפ"ז (27/09/2026 למנינם)
בשעה 20:00 בערב

במעמד זה יתקיים השיעור השבועי
בשעה 19:00 בערב

מפי מורנו ורבנו המקובל

רבי **בניהו שמואלי** שליט"א

בו נשמע דברות קודש בענייני החג
ובמעלת השמחה ששואבים לכל השנה כולה

בברכת חג שמח הנהלת הישיבה

**"מי שלא ראה שמחת בית השואבה
לא ראה שמחה מימיו"**

עזרת
נשים
פתוחה

כיבוד
כיד
המלך